

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr Postscheckkonto Wien Nr. 55030

III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 6. Februar 1943

Nr. 6

Borba za Nemška 6. armada se je borila do poslednjega naboja Stalingrad je končana

Nesmrtna slava stalingrajskih borcev - Padli so, da bi živel Velika Nemčija
Potek težkih obrambnih bitk na vzhodni fronti

Vse Nemčijo je pretresla posebna vest, ki jo je izdalo nemško vrhovno poveljstvo 3. februarja popoldan. Vest se glasi:

»Borba za Stalingrad je končana. Zvesta prisegi na zastavo, je 6. armada pod vzgladnim vodstvom Generalfeldmarschall-a Paulus-a klonila pred premočjo sovražnika in pred neviščenostjo razmer. Njeno usodo je delila protiletalska divizija nemškega letalstva, nadalje dve romunski diviziji in nek hrvatski polk, ki so v zvestem boju tovarištvu skupno s tovariši nemške vojske izpolnili svojo dolžnost do zadnjega.

Ni še čas, da bi opisovali potek operacij, ki so dovedle do tega razvoja. Že danes pa se lahko reče: Žrtev armade ni bila zastoj. Kot branik zgodovinske evropske misije skozi več tednov, je lomila naval šesterih sovjetskih armad. Ko je bila od sovražnika popolnoma obkoljena, je v nadaljnjih tednih najtežjih borb in pomanjkanja vezala močne sovražne sile. S tem je dala nemškemu vodstvu čas in možnost za protinake, od katerih izvirajo je zavisela usoda celokupne vzhodne fronte.

Postavljena pred to nalogo, je 6. armada končno vzdržala tudi tedaj, ko letalstvo s trajanjem obkolitve in nadaljevanjem operacij kljub najhujšim naporom in izgubam ni več moglo oskrbovati armade iz zraka in ko je minevala tudi možnost pomoči od zunaj vedno bolj in bolj. Dvakratni sovražni poziv za predajo je armada ponosno odklonila. Pod zastavo s kljukastim križem, ki je plapolala na najvišji stalingrajski razvalini, vidna daleč naokrog, se je odigrala zadnja borba. Generali, častniki, podčastniki in moštvo so se borili rame ob rame do zadnjega naboja. Umrli so, da bi Nemčija živel. Njih vzgled bo žarel v časovne daljine kljub vsej neresnični boljševiški propagandi. Divizije 6. armade pa so že v novem nastajanju.

fronti: Delajte in borite se z zadnjim naporom vaših moči, da bo prejela naša žrtev svoj najvišji smisel! Tako bo stalingrajska epopeja svetila skozi tisočletja kot vzgled domovinske ljubezni. Može, ki so padli pri Stalingradu, nam kažejo pot v bližnjo in daljno bodočnost.

Pretekli četrtek je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so nemške armade na vseh žariščih obrambne bitke kljub najtežjim bojnim in vremenskim neprilicam nerazrušljivo odbijale vse sovražne napade. V Stalingradu je bila fronta v četrtek še v polni junaški obrambi. Vsi napadi z zapada in juga so bili odbiti ob velikih izgubah za sovražnika. Medtem, ko so se izjalovili sovražni napadi v zapadnem Kavkazu in južno od Maniča, se je stopnjevala bitka zapadno od Voroneša. Nemške čete so se po odbitju vseh obkoljevalnih poskusov umaknile v borbi na nove, skrajšane črte. Tudi jugovzhodno od jezera Ilmen so bili odbiti vsi sovražni napadi. V tej bitki je bila obkoljena neka sovražna skupina. Od 28. novembra je bilo na tem odseku sestreljenih 515 sovražnih tankov. Krave izgube sovražnika so bile izredno velike.

Položaj na vzhodni fronti se v petek ni bistveno izpremenil, kar so bili odbiti v histotno obrambi vsi masirani napadi sovjetov, tako, da so nemške armade lahko izvajale svoje načrtno premikovanje. Stalingrad se je v petek žilavo branil, v zapadnem Kavkazu so se zrušili sovjetski napadi, prav tako v področju Kubana in južno od Maniča. Pri Voronešu so se medtem nadaljevali krvavi boji.

Tudi v soboto so se na vzhodni fronti v okviru ardit obrambne bitke nadalje-

vali boji mestoma z nezmanjšano silovitostjo. Položaj v Stalingradu je bil neizpremenjen. Med Kavkazom in spodnjim Donom sovražnik ni motil nemških operacij. Zapadno od Voroneša pa se je nadaljevala premikalna bitka.

V nedeljo so posegle v obrambno bitko na vzhodu tudi že nove nemške rezerve. V Stalingradu se je razvil koncentrični napad sovjetov, ki so stisnili južno bojno skupino v palačo GPU, kjer se je borila do zadnjega. Na severu je obramba odbijala sovražne napade proti zapadni fronti tovarne traktorjev. Med Kavkazom in spodnjim Donom so Nemci izvedli učinkovite protisunke ter uničili večje sovražne sile. Pri Voronešu se je bitka tudi v nedeljo nadaljevala.

V ponedeljek je prispela vest, da je južna skupina v Stalingradu pod vodstvom Generalfeldmarschall-a Paulus-a klonila pred sovražno premočjo po dvomesečnih junaških bojih. Severna skupina, pod vodstvom generala Strecker-ja je medtem še odbijala sovražne napade. V ostalem so se nadaljevali ardit boji na vseh žariščih velike obrambne bitke. Od 21. do 31. januarja je nemška vojska na vzhodu uničila 517 sovjetskih tankov.

V sredo je prispela vest, da so sovjeti po najmočnejši artilerijski pripravi napadli v Stalingradu zadnjo obrambno točko: tovarno traktorjev. Ponoči, ko je junaška nemška armada sestrelila skoro zadnji naboj, je sovražnik na več mestih vdrl ter raztrgal obrambni obroč enajstega nemškega korpusa. Od Kavkaza do Ladoškega jezera so se medtem stopnjevali težki obrambni boji. Na jugu so bili odbiti vsi sovjetski poskusi motenja načrtnih nemških operacij.

Totalna vojna — mobilizacija vseh delovnih sil!

Novi težki udarci za sovražno plovbo

V januarju sta nemška mornarica in letalstvo potopila 522.000 brt. — Operacije na morjih in v Severni Afriki

Dne 28. januarja ni bilo v Severni Afriki nikakih posebnih dogodkov. V Alžiru so osiščeno bombe uničile trgovsko la-

djo in neko skladišče goriva. Nemški lovci so nad tuneško-libijskim področjem zbili pet sovražnih letal. Nad Nemškim

Stalingrajski borci bodo ostali za vse čase zapisani v srcu nemškega naroda. Žrtvovali so najdražje, svoje življenje, za Nemčijo; njih žrtev je tako postala nesmrtna. Klic stalingrajskih borcev pa velja slehernemu Nemcu v domovini in na

Ehrung der Helden von Stalingrad

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Mittelstaed (Sch)

Der Führer hat Generaloberst Paulus (links), den Oberbefehlshaber der ruhmreichen 6. Armee, den heldenhaften Verteidiger von Stalingrad, zum Generalfeldmarschall befördert. Gleichzeitig beförderte der Führer General der Artillerie Heitz (rechts), den kommandierenden General eines in der Festung Stalingrad kämpfenden Armeekorps, zum Generaloberst.

zalicom je bilo zbitih osem štirimotornih sovražnih bombnikov. Pri nočnih napadih na zapadno-nemško ozemlje je imelo prebivalstvo izgube. Požari so nastali v javnih poslopih, kulturnih zavodih, bolnišnicah in stanovanjskih hišah. Šest sovražnih bombnikov je bilo zbitih. Nemške podmornice so medtem iz malih spremljav potopile šest ladij z 28.000 brt. Kljub viharjem so potopile v Atlantiku med Grenlandijo in med ekvatorjem nadaljnjih deset ladij s skupno 75.000 brt.

V soboto je nemško-italijanska oklopna armada odbila močne sovražne napade. V Afriki je zgorela ladja pod učinkom nemških bomb. Iz neke spremljave pri Bougieju so nemška letala potopila tri transportnike s 14.000 brt, in nekega rušilca. Na letališču Bone so nemške bombe uničile sedem večmotornih letal, v letalskih bojih pa je bilo zbitih nadaljnjih 12 sovražnih letal. 30. januarja je sovražnik podnevi in ponoči bombardiral dve prijetniški na francoski atlantiški obali. Prebivalstvo je imelo velike izgube. Osem letal je bilo zbitih.

V Tuneziji so se izjavili sovražni napadi na postojanke, ki so jih v zadnjih dneh zavzele čete osi. Pri napadih sovražnih letal na nemško ozemlje, je sovražnik izgubil po poročilu z dne 31. januarja skupno deset letal.

Nemške podmornice so v Severnem Atlantiku in v Sredozemskem morju ter v Severnem Lednem morju potopile devet sovražnih trgovskih ladij s skupno tonažo 45.000 brt.

V zapadni Tripolitani so bili odbiti vsi sovražni napadi. Nemško letalstvo je bombardiralo luko Bone. V letalskih bojih je bilo na severoameriškem bojišču zbitih 15 sovražnih letal.

Nemške podmornice so v januarju potopile kljub strašnim viharjem 63 sovražnih ladij s skupno tonažo 408.000 brt. Deset nadaljnjih ladij je bilo torpediranih in je tudi računati z njih potopitvijo. Letalstvo je v Sredozemskem morju potopilo iz spremljav 18 trgovskih ladij s skupno tonažo 114.000 brt, in dvoje rušilcev. Poškodovanih je bilo mimo tega 37 trgovskih ladij z 209.000 brt, in neka

križarka, dvoje rušilcev in dvoje stražnih ladij. Na ta način je bilo pod najtežjimi okoliščinami potopljenih najmanj 522.000 brt. sovražne plovbe.

V Severni Afriki je bilo po poročilu z dne 3. februarja beležiti zgolj patrolne spopade. Nemško-italijanske čete so v Tuneziji porazile močne sovražne sile ter pri tem uničile 18 sovražnih tankov.

Angleški bombniki so v noči na 3. februar napadle zapadno-nemško ozemlje. V stanovanjskih predmestjih več krajev je nastala škoda. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. Treje sovražni letal je bilo pri tem zbitih na tla.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Erwin Baumgartner. Hauptschriftleiter: Friedrich Golob: alle in Marburg a. d. Drau. Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.

Raeder Admiralinspekteur

Dönitz Oberbefehlshaber

(Scherl-Bilderdienst) (Sondau)

Der Führer ernannte den Oberbefehlshaber der Kriegsmarine Großadmiral Raeder (links) zum Admiralinspekteur der Kriegsmarine des Großdeutschen Reiches. Gleichzeitig hat der Führer den Befehlshaber der Unterseeboote Admiral Dönitz (rechts) zum Großadmiral befördert und zum Oberbefehlshaber der Kriegsmarine ernannt.

Na delo in v boj!

Z dvignjeno zavestjo je poslušala vsa Nemčija preteklo soboto Führer-jevo proklamacijo, ki jo objavljamo danes na uvodnem mestu. Tudi besede, ki sta jih spregovorila Reichsmarschall Göring in Reichsminister dr. Goebbels, so izzvale ob deseti obletnici prevzema oblasti po nacionalsocializmu v srcih vseh Nemcev najgloblji vtis. Nikdo se ni obrnil vtisa, da je vodstvo Nemčije tokrat izdalo poziv, ki ne zadeva samo celokupnega naroda, temveč tudi vsakega posameznika. Že v zadnji številki našega lista smo na uvodnem mestu omenili, da gremo sedaj — v začetku leta 1943. — v totalno vojno, to je v vojno, ki po Führerjevih besedah ne bo videla na koncu ne zmagovalcev, ne premagancev, temveč samo preživele ali uničene narode. Dr. Goebbels je v zadnji številki uglednega tednika »Das Reich« v svojem uvodniku med drugim omenil, »da hiti vojna mnogo hitreje kot slutimo v smer svoje dramatične višinske točke. Gigantska borba za naše življenje — tako je zapisal minister — je stopila v obdobje, ki nam ne dopušča zapiranja oči pred nujnostmi, ki se porajajo iz splošnega položaja. Mi Nemci, smo se že davno poslovili od vseh iluzij, deloma z ožnostjo, deloma z besom in jezo. Toda vsi smo si edini v tem, da moramo preko tega, kar je bilo storjenega doslej, storiti nekaj izrednega, da bi čimprej in čim temeljiteje dosegli željeno pričakovani cilj zmagovitega miru«.

V času, ko se na vzhodni fronti odvijajo tako silne in težke obrambne borbe, nam je mojster besede in izravnavanja nemškega narodnega občestva s temi besedami v vsej jasnosti orisal položaj in smer našega bodočega udejstvovanja. Nobenega dvoma ni, da je doba, v kateri živimo, zelo ostra, tako ostra, kakor je vihar, ki brije iz vzhodne smeri. Toda naše življenje se ni zadela omenjena ostrina. To ostrino pozna samo vojak, ki ga usoda kali kot jeklo, da bi tako premagal svojo lastno usodo. Tako so se borili zlasti stalingrajski heroji, ki so se — odklanjajoč vsak boljševiški poziv glede predaže — borili do zadnjega naboja in tako umrli za življenje Nemčije. Z resno

Vse za dokončno zmago Nemčije!

Führer-jeva proklamacija ob desetletnici prevzema oblasti je bila v vsem Reich-u navdušeno sprejeta - Zmaga bo zrasla iz žrtev vsega naroda - Führer-jevo naročilo obvezuje slehernika

V berlinski sportni palači, ki je videla že toliko mogočnih manifestacij življenjske volje nemškega naroda, je govoril preteklo soboto ob desetletnici prevzema oblasti Reichsminister dr. Goebbels k položaju. Pri tej priliki je dr. Goebbels prečital proklamacijo, ki jo je Führer naslovil iz svojega glavnega stana na ves nemški narod. Ob vihnem pritrdjevanju zborovalcev je dr. Goebbels prečital sledečo proklamacijo, ki jo je Führer namenil ne samo nemški, temveč tudi svetovni javnosti:

»Desetletje je napočil dan, ko mi je Reichspräsident Generalfeldmarschall v. Hindenburg izročil odgovornost za vodstvo Reich-a. S tem je bila uspešno končana 14letna borba nacionalsocialistične gibanja za oblast. Stranka, ki je sama nastala iz najmanjših začetkov, je ob tej

dostojnostjo je nemški narod sprejel to sredo posebno vest, da je bila dramatična borba za Stalingrad končana. Kot smo že nekoč zapisali, je sam Führer v enem izmed svojih govorov omenil, da ne more biti v vojskovanju samo nepretrganega niza uspehov, možni so tudi protitrdarci, ki jih pa prenese lahko samo narod, kakor je nemški. Resnost situacije zahteva tedaj, da gledamo v smislu dr. Goebbels-ovega poziva stvarnosti pogumno v obraz. Slehernik izmed nas mora biti sedaj trši nego usoda. Trdi in neizprosni moramo biti tedaj napram samim sebi. To stvarnost je lahko zajeti z eno samo besedo: svetovna revolucija. Konfrontirani smo s sovražnikom, ki hoče svoj boljševiški nauk in svojo razkrojevalno obliko življenja razširiti po vsem svetu. Kar nam grozi iz vzhoda, je zaniikanje Evrope, je zaniikanje sleherne kulture in civilizacije. Če bi bila Evropa v tej vojni poražena, iz tega ne bi nastal niti Verzej v najslabši obliki, temveč popolno uničenje vsega življenja.

To je stvarnost. Povsem pravilno je zapisal neki nemški časnikar te dni, da je treba iz tega spoznanja izvleči potrebne posledice. Sovražniku, ki pozna napram lastnemu jaz-u samo najhujšo trdoto, moramo zoperstaviti tudi lastno jednako voljo. Takemu sovražniku se ne moremo zoperstaviti na ta način, da obdržimo dosedanj več ali manj prijetni način življenja. Merilo našega dela in dnevnega premagovanja vseh težav nam nudijo vojaki, ki z nadčloveškim naporom odbijajo naval azijskih tolp. Führer je pozval ves nemški narod, naj podvoji in pomnoži vse dosedanje napore za izvojevanje dokončne zmage.

V teh časih nam je treba trdne volje in pogumnih src. Če se bomo morali pod silo zakona totalne vojne odreči temu ali onemu, nas to ne sme niti najmanj ozlovoljiti. Očetnjava potrebuje sleherno delovno silo in slehernega borca. Možje in žene bodo v mnogo večji meri kot doslej morali služiti skupnemu cilju: pomnožitvi vojne produkcije in pomnožitvi vrst borcev za boj, ki bo odločil usodo Evrope. Če strne ves narod in z njim vsa ostala zavezniška Evropa svoje vrste za največji napor vseh časov, tudi zmaga pravično stvari ne bo izostala.

prilike posedovala legalno pravico do sestave vlade.

Prevzem odgovornosti se je vsekakor odigral šele tedaj, ko so vse stranke v daljšem ali manjšem trajanju dokazale svojo nezmogljivost za izvedbo nemške obnove. Reich je trpel vedno bolj na posledicah poraza po vojni, ki je ni hotel in za katero radi tega tudi ni bil na noben način pripravljen. Po junaškem odporu, ki ga skozi štiri leta nobena sovražna sila ni zlomila, je končno uspel od zunaj in znotraj pospeševanim defetističnim elementom prehod k odkriti revoluciji. Ameriški prezident Wilson je s svojimi 14 točkami pričaral svetu vizijo bodočega miru. Nemški narod je to vizijo smatral tem bolj resničnim, ker ni imel niti v hotenju širokih mas niti v mišljenju vodilnih mož nikakih pozitivnih vojnih ciljev. Narod se je boril za svoj obstanek in je bil radi tega v marsikaterih plasteh celo hvaležen, da so mu ponudili mir sprave in sporazuma.

Takoj potem, ko so nemškemu narodu izvalili orožje, je sledila zgodovinska prevara. Besedolomstvo, kakor ga svetovna zgodovina doslej še ni doživela. Namesto miru, sprave in sporazuma se je porodil tisti verzajski diktat, ki je ponižal nemški narod in njegove zaveznike, jih vojaško onesposobil, politično oropal vseh pravic, gospodarsko pa uničil za nedogledno dobo.

Dedščina prve svetovne vojne

Vse to, kar so prizadejali nemškemu narodu v času od leta 1919. do 1933., krivice, gospodarsko izžemanje in politično krivino, pa ni zadelo nacionalsocialistične Nemčije, temveč skozi in skozi

demokratično, marksistično Nemčijo. Izjalovil se je sleherni poskus demokratičnih, centrunaških in marksističnih oblastnikov, apelirati na oni svet ter ga v navidezno sluteni isti duhovni usmerjenosti pomiriti ali celo prepričati o brezsmiselnosti te diktature nasilja. Z žilavo vztrajnostjo je skušalo mednarodno židovstvo izropati narod najprej kapitalistično, da bi tako dozorrel gospodarski in po razpoloženju za židovski boljševizem.

Norost takozvane verzajske mirovne pogodbe pa ni dovela samo do uničenja nemškega gospodarstva, temveč tudi do nlo manjšega opustošenja gospodarskega življenja tudi v drugih državah, vključno s takozvane zmagoslavne države. Ko se je nagibalo leto 1932. h koncu, se je nahajal svet v stanju trajne, neprestane se zaostrujoče gospodarske krize. Brezposelnost ni stiskala samo nemški narod, temveč tudi bogate dežele zapada, v Ameriki pa zlasti Zedinjene države. V zimi 1932/33 se je v Reich-u zvišalo število brezposelnih na sedem milijonov, na skoro isto višino pa tudi število tistih delavcev, ki so delali le kratko časa. Anglija, ki je posedovala četrtino zemeljske površine, je imela dva in pol milijona brezposelnih. Severoameriška Unija s svojim gigantskim bogastvom zemlje in neomejeno rodovitnostjo je štela okrog 13 milijonov ljudi brez dela.

V Nemčiji sami je odgovarjalo stanje splošnega življenja gospodarskim razmeram. Sleherna vlada — raztrgana v nebroj strank, vezana vsled egoistične zaitebanosti zastopnikov dežel ter interesov staležev in strank — je smatrala že v naprej, da nima nikakih izgledov, rešiti tudi najnujnejše naloge za ohranitev življenja našega naroda z dosedanjimi metodami in z močmi, ki jih je imela

Atlantic (Wb.)

Arbeit der Heimat für die Front.
Frauen bei Überprüfung der Munition.

Stalingrafski junaki nam odrejačo merilo žrtvovanja za narod in državo!

na razpolago. Notranji razkroj narodnega telesa je že tako napredoval, da je izgledal prehod v kaos kot edini izhod za možno rešitev. Medtem ko so židovski voditelji strank skupno z gospodarskimi hijenami na eni strani vedno bolj uničevali podlago političnega in gospodarskega življenja, so isti židovski agitatorji pridigovali nujnost boljševiške revolucije. Eno je bilo jasno: Ako je zadostovalo 14 let marksizma, demokracije in parlamentarizma za opustošenje Nemčije, je moralo zadostovati leto dni boljševizma za popolno uničenje Reich-a.

Nemčija je bila pred razsulom

Tako je bil nemški narod, notranje razjedinen in razpadel, v svojih državnih in deželnih financah zadolžen, pred popolnim bankrotom. 14 milijonov ljudi je imelo do polovice nezadostno delo, v drugi polovici pa nikakega dela; gospodarstvo je vedno bolj propadalo, trgovina je umirala, plovba in promet sta se vedno bolj krčila, kmet je izgubil hišo in posestvo, veselje do življenja je pojemalo, padajoče število rojstev pa je dovedlo tako daleč, da smo lahko skoro matematično natančno izračunali konec našega naroda. To je bila torej dedščina, ki sem jo prejel dne 30. januarja 1933 v svojo odgovornost.

1933 — velik preobrat

V prvi proklamaciji, naslovljeni na nemški narod, sem proglašil kot Kanzler v imenu takratne vlade Reich-a sklep, da bom zedinil narod kot predpogoj ponovnega vzpona, da bom pravice naroda po najboljši vesti in pameti čuval, in sicer prav tako napram blaznim strastem na znotraj kakor tudi napram izsiljevanju okolice. Predvsem pa sem obljubil odstraniti brezposelnost ter očuvati nemškega kmeta pred izganjanjem s posestev za bodočnost. Takrat sem prosil nemški narod, naj mi da štiri leta časa, da bom popravil, kar je bilo v 14letnem razkroju uničeno ali porušeno.

Nato sem leto za letom s pomočjo svojih borcev brez miru in oddiha obnavljal Nemčijo na zunan in na znotraj. Še preden je ugasnil rok, ki sem si ga izprosil, je bil poslednji brezposelni zopet pri delu. Židovski napad na zemljo nemškega kmeta je bil odbit, vzdrževanje kmetij je bilo zavarovano, obrt in ostalo gospodarstvo sta začela zopet procvitati, državne, deželne in komunalne finance so bile zopet v redu, promet je oživel, zboljšalo se je ceste in železnice, gradili so se novi prekopi, obenem je pričela gradnja avtostrad. Skupno z ozdravljenjem gospodarskega življenja se je z roko v roki razvijalo tudi kulturno življenje. Gradbena umetnost, gledališče, glasba, film, radio, vse to je doživelo vzpon kot še nikdar poprej. Nad vsem pa je stala zapoved, da se široke plasti ljudstva naj vedno bolj udeležujejo ne samo gmotnih, temveč tudi kulturnih dobrin naroda. Temu so odgovarjala načela nove vzgoje. Brez ozira na poreklo, stalež ali poklic staršev naj se vsakemu sposobnemu otroku našega ljudstva omogoči na stroške narodnega občestva študij, in s tem možnost socialnega napredka. Kar se je storilo na področjih gospodarskega, kulturnega in socialnega razvoja v Nemčiji po letu 1933, pod novim vodstvom,

je tako edinstveno, da nima primere. Samo fašistična Italija je po svojem duceju v svojem notranjem obnovitvenem delu storila dejanja, ki jih je možno primerjati.

Nova Nemčija

Vse to je zamoglo uspeti samo vsled koncentracije vseh sil naroda. Ter njih enotne izravnave v smeri na cilje, ki so bili spoznani kot nujni. Tako so bili odstranjeni v nekaj letih številni pojavi našega notranjega razkroja. Na mesto weimarskega Reich-a, ki je bil razbit v konfesije, stranke in razrede, je stopila Nemčija v koncentraciji nacionalnih sil.

Na mesto splošnega strankarstva je stopilo z ljudstvom povezano gibanje. Deželni parlamenti so dobili nadomestilo v obliki skupnega zastopstva nemškega naroda v Reichstag-u. Delojemalske in delodajalske zveze so se združile v Nemški delovni fronti, tisk, film in radio so prenehali biti element razkroja našega narodnega telesa, in se jih je namesto tega postavilo v službo narodnega združevanja. Ogromno zakonodajno delo je postavilo fundament za novo nemško državo, kakor je v tej obliki zgodovina še ni poznala.

Iz tako pridobljene notranje sile našega naroda se je porodila šele možnost rešitve zunanjih nalog. V teh dolgih letih sem svetu stavljal ponovne predloge za pametno omejitve oboroževanja ter za lojalno sodelovanje. Poznejši zgodovinarji bodo nekoč ugotovili, da miroljubnih predlogov nobenega moza niso sprejeli s tolikim sovraštvom kot ravno mojega. Interesenti kapitalističnega in boljševiškega izropanja narodov so pričeli Nemčijo sovražiti v tisti meri, v kateri je pričela biti vzgled za mirno rešitev obstoječih protislovij, socialnih problemov ali gospodarskih težav. Zlasti mednarodno židovstvo je stopnjevalo svoje hujskanje proti novi Nemčiji, ki se ni hotela klanjati mednarodnim borzijskemu interesom ali pa se pustiti strahovati od boljševiških groženj.

Kljub temu sovraštvu je leto za letom uspel vedno večji napredek tudi na poti mirne revizije verzajskega diktata in vzpostavitve nemškega življenjskega prava. Šele potem, ko so bili odklonjeni vsi moji predlogi glede skupne oboroževalne omejitve, sem zapovedal ter izvedel izgraditev nove nemške oborožene sile.

Rešitelj Evrope

Danes, ob deseti obletnici po prevzemu oblasti, šele vidimo v celoti, kaj bi bilo iz Nemčije in Evrope, ako Previdnost 30. januarja 1933 po Reichspräsidentu v. Hindenburg-u ne bi bila izročila moči nacionalsocializmu. Kajti Nemčija iz dobe sistema ne bi bila ostala to, kar je bila, njeno politično in gospodarsko obubožanje bi bilo dovedlo nujno do vedno večje onemoglosti napram ostalemu svetu. V tem istem razdobju pa je boljševizem leta poprej izvedel po načrtu giantsko oborožitev za napad na Evropo.

Kaj bi se zgodilo Nemčiji in Evropi, ako nemška oborožena sila dne 23. junija 1941 ne bi bila v zadnji minuti postavila svoj ščit pred kontinentom?

Kdo bi hotel verjeti, da bi smešne garancije ali pa prav tako brezpredmetne papirnatne izjave anglosaksonskih državnikov rešile svet pred napadom sile, ki je po mnenju ameriških dopisnikov ime- la 20 let samo en cilj: napasti Evropo

tako, kakor za časa preseljevanja narodov ali pa mongolskih vpadov, uničiti njeno kulturo, predvsem pa iztrgati njene ljudi, da bi si tako pridobili suženjskih delavcev za sibirake tundre? Katera država razen Nemčije bi se bila mogla zoperstaviti tej nevarnosti?

Ako se od leta 1941. zbira večji del Evrope v borbi proti nevarnosti vzhoda okrog Nemčije, se je moglo to zgoditi edinole radi tega, ker je ta Nemčija leta 1933. pridobila politične, moralne in gnotne predpogoje za vodstvo borbe, ki odloča danes o usodi sveta.

Kakor sta obstajali takrat v notranjosti samo dve možnosti: ali zmaga nacionalsocialistične revolucije in s tem načrtna socialna uprava Reich-a ali pa boljševiški prevrat in z njim uničenje in zasužnjevanje vseh, tako obstajata tudi danes samo ti dve alternativni: ali zmaga Nemčija, t. j. nemška oborožena sila in z njo zvezani narodi, torej Evropa, ali pa se bo razlil notranjeazijski boljševiški val preko najstarejšega kulturnega kontinenta prav tako uničujoče, kakor se je to zgodilo že poprej v Rusiji sami. Samo svetu odtujati fantasti lahko resno verjamejo židovskemu prišepetavanju, da bi lahko kakla angleška ali ameriška papirnatna izjava preprečila tako katastrofo narodov.

Najpomembnejši spopad v zgodovini

Ko sta leta 1939. Francija in Anglija napovedali Nemčiji brez vsakega vzroka vojno ter tako izzvali drugo svetovno vojno, sta nevede storili samo nekaj dobrega: izzvali sta namreč največji spopad zgodovine v trenutku, ko je bil Reich na višku svoje moči. Izzvali sta borbo, ki je bila — kakor to danes vemo — že davno sklenjena od kremiskih oblastnikov in ki bi bila z vsakim letom samo še vedno težja.

Pred velično te gigantske borbe zbledi vsako drugo dogajanje. Ako bi bil novi naval notranje Azije proti Evropi uspešen, bi se moral današnji svet ravno tako zlomiti, kot se je nekdanji stari svet zlomil ob navalu Hunov. Večstoletno človeško delo bi bilo zastoj, na mesto najbolj cvetoče celine sveta bi stopil kaos, na mesto njene kulture pa barbarstvo, kakor si ga ne moremo predstavljati.

Kar je bilo tedaj po letu 1933. storjenega na gospodarskem, kulturnem ali tudi političnem polju, stopa kljub vsej veličini v ozadje napram nalogi, ki nam je postavljena danes. Ako nacionalsocializem ne bi bil ustvaril nič drugega kot to, kar je za nami, bi že bil največji pojav svetovne zgodovine, toda Evropa bi bila kljub temu izgubljena. Čudovito pot našega gibanja od male peščice moč prve borbe do prevzema oblasti, si je možno misliti in jo zapopasti samo kot izraz volje Previdnosti, ki je dala nemškemu narodu in preko njega celi Evropi možnost, z uspehom se upreti največji nevarnosti vseh časov. Na nas vseh je torej, zapopasti smisel te vojne, nam vsiljeno borbo pa odločno in tako dolgo voditi, dokler ne bo kontinent dokončno rešen.

V kolikor nas usoda kot posameznike pri tem zadene, ni to nič napram temu, kar bi vsi pretrpeli, ako bi se barbarske tolpe vzhoda vile preko naš kontinent.

Nekoč so šli nemški vitezi daleč po svetu, da bi se bojevali za svoj ideal vere, danes se borijo naši vojaki v prostranosti vzhoda, da bi obvarovali Evropo pred

unčanjem. Vsako posamezno človeško življenje, ki pade v tej borbi, bo rešilo generacijam bodočnosti življenje.

Dokler sem to še smatral za kolikor toliko možno, sem ostalemu svetu vedno nudil roko za spravo. Julija 1940, po odklonitvi mojega zadnjega mirovnega predloga, pa je bilo jasno, da bi se vsako ponovitev istega smatralo kot slabost, ker odgovorni hujšaki za to vojno miru pod nobenim pogojem ne želijo. Zarota mednarodnega kapitalizma in boljševizma, pri tem pa ni nikak brezmišeln pojav, temveč je nekaj naravnega. Gonična sila v obeh je tisti narod, ki je s svojim sovražstvom že tisočletja vedno znova mesaril človeštvo, ga gospodarsko izropal in politično uničeval. Mednarodno židovstvo je ferment dekompozicije narodov in držav, danes prav tako kakor v starem veku in bo ostal to tako dolgo, dokler narodi ne bodo imeli moči, iznebiti se povzročitelja bolezni.

V tej najogromnejši borbi vseh časov, pa ne smemo pričakovati, da bo Previdnost zmago kar tako podarila. Vsak posameznik in vsak narod bo tehtan. Kar bo izpadlo kot prelasko, bo padlo. Jaz sem radi tega že 1. septembra 1939 izjavil, da — naj pride karkoli hoče — nemškega naroda ne bosta premagala ne čas in ne sila orožja. Za nami ostalih deset let ni izpolnjenh samo z ogromnimi storitvami na vseh področjih mirnega dela, kulturnega napredka in socialne ozdravitve, temveč tudi z vojaškimi dejanji edinstvene veličine. Zmagam, ki jih je priborila nemška vojska, skupno z njenimi zavezniki, ni postaviti ob stran ničesar, kar bi jim bilo ravno.

Zmaga ali pogin

Spričo spoznanja, da v tej vojni ne more biti zmagovalcev ali premagancev, temveč samo preživele in uničene, bo radi tega nacionalsocialistična država nadaljevala borbo s tistim fanatizmom, ki ga je imelo gibanje od prvega trenutka, ko je pričelo izvajati oblast v Nemčiji.

Že 30. januarja 1942 sem radi tega dejal, da lahko vsak slabič prenese zmaganje, dočim usoda preizkuša šele močnega moža s svojimi udarci.

Že v pretekli zimi so triumfirali židovski voditelji v plutokracijah nad, v njihovih očeh neizogibnim polomom nemške vojske. Prišlo je drugače. V tej zimi upajo morda isto. Doživeli pa bodo, da je moč nacionalsocialistične ideje jačja, kot njihovo hrepenenje. Ta ideja bo narod, čim dalje traja vojna, tem tesneje zrušila, napolnila ga bo s svojo vero in tako pomnožila njegove storitve. Vsakomur bo odredila njegovo dolžnost in uničila bo vsakogar, ki bi skušal, izogniti se svoji dolžnosti. Vodila bo to vojno tako dolgo, dokler kot rezultat ne pride novi 30. januar, namreč nedvoumna zmaga.

Nepozabne storitve

Če pomislim danes rezultate storitev miru v zadnjih desetih letih, me prevzema čustvo najgloblje zahvale napram vsem tistim, ki so imeli kot borci ali oblikovalci tako bogat in odločen de-

10 KASPERLE KÖPFE

lež na tem delu. Nač manj pa se ne zahvaljujem tudi milijonom neznanih nemških mož in žena, ki se v tovarnah in pisarnah, na kmetijah in vseh neštetih napravah našega državnega in privatnega življenja odlikujejo po svoji pridnosti in sposobnosti.

Od 1. septembra 1939 pa velja ta zahvala v prvi vrsti našim vojakom, maršalom, admiralom, generalom in častnikom, zlasti pa stotisočem in milijonom neznanim podčastnikom in vojakom.

Kar so naša vojska, mornarica in letalstvo izvojevali zmag, bo ovrženo z lavorjem neminljivosti in bo zapisano v zgodovini. Kar more prastati neznani grenadir, ne moreta premeriti ne sedanjost in ne bodočnost.

Od visokega severa do afriške puščave, od Atlantika do vzhodnih daljin, od Egejskega morja do Stalingrada ori junaška pesem, ki bo preživela tisočletja. Da bo domovina tem edinstvenim in uprav v sedanjih dneh tako težkim borbam ravna, naj bo zapoved njene časti. Če je doslej v mestih in na deželi ogromno prispevala k nadaljevanju te borbe, se mora skupno delo naroda sedaj še stopnjevati. Junaška borba naših vojakov ob Volgi naj bo za slehernega opomin, storiti najskrajnejše za borbo, ki velja svobodni Nemčiji, bodočnosti našega naroda

in tako v daljšem smislu ohranitvi našega celokupnega kontinenta. Narodno-socialistična stranka pa ima dolžnost, biti voditeljica domovine, kakor so njeni pripadniki v vseh delih naše oborožene sile tekmovalci v vzgledni hrabrosti. Naši sovražniki ogrožajo mirna mesta in vasi s sredstvi nečloveškega uničevanja. Toda že danes je dokazano, da uničujejo le hiše in ljudi, ne zlomijo pa duha, ki ga morejo le še ojačiti.

Kar je bilo ob pričetku te vojne mnogim nemškim možem in ženam nejasno, jim je sedaj postalo jasno: Borba, ki so nam jo vsilili sovražniki kot leta 1914, bo odločila o življenju ali smrti nemškega naroda.

Velik cilj

Vsemogočni bo pravičen sodnik. Naša naloga pa je, izpolnjevati našo dolžnost tako, da bomo pred njim kot Stvarnikom vseh svetov prestali zakon borbe za obstoj, da ne bomo — ne da bi obupali — čuvali nobenega življenja in dela, da bi ohranili življenje našega naroda za bodočnost. Takrat bo v tej borbi nekoč napočila ura, ko bo naš narod osvobojen zunanjega sovražnika. Iz žrtv naših junakov in razvalin naših mest in vasi bo zvevetele novo življenje. Oblikovali bomo še nadalje državo, v katero verujemo, za katero se borimo in za katero delamo:

Germansko državo nemškega naroda, kot večno in enako domovino vseh mož in žena našega naroda: nacionalsocialistično Veliko Nemčijo.

Reich-u pa bo potem treba za vse čase dati moči, ki je potrebna tudi v bodoče za obrambo evropske družine narodov napram nevarnosti vzhoda. Velika Nemčija in z njo zvezani narodi pa si bodo morali preko tega še zavarovati tiste življenjske prostore, ki so za ohranitev gmočnega obstoja teh narodov nujno potrebni.

Vse sile naroda za končno zmago!

Akcija volje nemškega ljudstva do življenja in zmage

V vojni, ki so nam jo vsilili naši sovražniki, se borimo za ohranitev našega življenja ter za svobodo in varnost našega naroda. Naši mošje in naše žene morajo v tem svet obsegajočem boju vse svoje moči staviti edino bojujoči in delujoči narodni skupnosti v službo za doseg vojnega cilja, to je, čim prejšnje končne zmagi.

Da se to akcijo naše volje do življenja in zmage lahko vsestransko razvije, je generalni pooblaščenec za delo, Gauleiter in Reichsstatthalter Sauckel, na podlagi posebnega pooblastila po Führerju, dne 27. januarja 1943, izdal uredbi o prijavi moških in žensk za naloge narodne obrambe. Po isti se morajo javiti načelno pri svojih pristojnih uradih dela vsi, na področju Reich-a živeči moški od 16. do 65. leta starosti in vse ženske od 17. do 45. leta starosti in sicer tedaj, kadar jih bodo uradi dela potom javnih razglasov, tiska ali lepakov, oziroma pismono k temu pozvali.

Od prijav so oproščeni:

1. Moški in ženske, ki so dne 1. januarja 1943 bili najmanj 48 ur tedensko zaposleni.
2. V samostojnih poklicih stoječi, ki se istega dne zaposlili več kakor pet oseb.
3. Moški in ženske, ki so v kmetijstvu popolnoma zaposleni.
4. Moški in ženske, ki stojijo v javno-pravnih službenih razmerah (na primer uradniško in uradniško-pripraviški razmerje) ter k oboroženi sili, policiji in v državno delovno službo poklicani.
5. Moški in ženske, ki jim je glavni poklic samostojno zdravljenje.
6. Učenci in učenke, ki obiskujejo javne in razne privatne šole splošnega izobraževanja (srednje ali višje šole).
7. Duhovniki.
8. Oskrbovalci zavodov, ki so za delo nesposobni.
9. Inozemci z izjemo onih, ki so brez državljanstva.

Spodnještajerci!

Dolžnost domovine je, da z vsemi silami podpira boj fronte za zmago. Mislite na to v soboto, dne 6. in v nedeljo, dne 7. februarja 1943, ko bo češna zbirka za vojno zimsko pomoč (Kriegswinterhilfswerk)!

PK.-Aufn.: Kriegsber. v. d. Becke (Wb.).

Schwere Brocken für Sowjetbunker werden in das Rohr des Mörsers gefahren.

Od prijave so nadalje oproščene postajajoče matere ter žene z enim še ne šolo-obveznim ali najmanj z dvema otrokoma izpod 14 let, ki živijo v skupnem gospodinjstvu.

K prijavam se ne bo klicalo oseb, ki so na podlagi odredbe o uporabi dodatnih delovnih moči za oskrbo prehrane nemškega ljudstva, z dne 7. marca 1942, že zavzeti.

Bliznja preiskovanja bodo ugotovila, v koliko se bo prijavljence uporabljalo za naloge obrambe Reich-a. Uradi dela bodo z izbranimi in izkušenimi strokovnimi močmi vsak posamezen slučaj skrbno preštudirali, ozirajoč se pri tem na osebnostne razmere, posebno pa na dosedanje povezanost do dela za vojno, v kolikor so prijavitelji upotrebljivi. Pri ženah se ta preiskovanja razširijo posebno na to, kolikor jih je razen dolžnosti kot gospodinje in matere mogoče še uporabiti. To zadevo bodo pri uradih dela reševale izkušene in priznane žene, ki se udeležujejo na socialnem področju. Pri prijavi podvrženih samostojnih poklicnih bodo uradi dela skrbno preiskali, v kolikor isti že delujejo za vojno in življenjsko važne naloge civilnega prebivalstva. V dvomljivih primerih bodo k posvetovanju pri-

tegnjeni zastopniki zadevne gospodarske panoge.

Po delovnih uradih za delo priznane moči se bodo uporabljale samo v obsegu, ki ga bo zahtevala potreba za naloge obrambe Reich-a. Vrstni red, po katerem se jih bo klicalo, bo urejevala sposobnost in zmožnost za gotove naloge z ozirom na vrsto dosedanjega delovanja. Tako pride zakonska žena z enim otrokom nad 6 let, pri enaki poklicni sposobnosti, v splošnem šele tedaj za poziv na delo v poštev, ko za to delo zmanjka delazmožnih zakonskih žena brez otrok.

Uradi dela bodo delazmožne popisane moči šele po temeljitem posvetovanju pozivali. Pri tem imajo prijavitelji pravico iznesti svoje osebne želje glede dela. Kot priprave za to posvetovanje se obvezanci prijavijo lahko že na tiskovinah in izjavijo, za kakšno delo se čutijo najbolj sposobne. Upravičenim željam se bo po možnosti ugodilo.

Prijavam podvrženi se morajo prijaviti, kakor hitro jih bo za to pristojni Arbeitsamt pozival. Tozadevni razglas pridejo v časopisje ali se pa objavijo po krajevnih običajih. Prijave se morajo izvršiti na za to predpisanih tiskovinah (Formblatt), ki se dobijo pri uradih dela ter pri uradih, ki jih bo označil razglas.

prehranjevati in prenočevati prebivalstvo. Ker bodo žene šle na delo, bo seveda tudi veliko ljudi navezanih na prehrano v skupnih kuhinjah. Tudi modni in lepotični saloni nimajo več prostora; saj je končno vseeno, če bo leta 1943. kdo sestavil kakšen prismuknjen model novega ženskega klobuka ali ne. Nemčija takih norosti sedaj ne potrebuje, nasprotno, marsikatera čedna ruta dela bolj simpatičen vtis, kakor take pariške novotvorbe. Ves narod bo sedaj nastopil, lice domovine se bo spremenilo. Februar in marec 1943 se bosta vidno spremenila napram decembru 1942. V lokalih, ki so odveč, se bo uredilo vojno važne urade, oziroma trgovine živil, da delovno ljudstvo ne bo stalo v obliki dolgih kač pri nakupovanju življenjskih potrebščin. Vse skupaj bo tudi stanovanja napravilo nekoliko manj udobnim, kar je pa popolnoma upravičeno, če mislimo na vzhodno fronto. Nikakor nečemo biti nečastni, temveč pošteni ljudje in to je tudi naša želja in sveta dolžnost.

Govornik je svoja izvajanja podčrtal s pozivom na dolžnosti, ki jih ima kot Reichsverteidigungskommissar. Opirajoč se na tozadevna svoja pooblastila, bo vse, kar je na kratko povedal, tudi praktično izvedel. Marsikdo ga bo imenoval »slokega psa«, ampak to mu bo vseeno. Svoje dolžnosti bo izvršil in prišel bo čas, ko bomo vsi skupaj gledali nazaj v letošnje četrto vojno leto in ugotovili, da je bilo vse v redu, kar se je za reševanje krize podvzelo. Moja želja je, da bo zgodovina nekoč zapisala: »Ko je ob začetku četrtega vojnega leta vojna dosegla krizo, ko je bilo življenje vseh Nemcev v nevarnosti in je Nemčija stala v sili in nevarnosti, takrat je Führer klical svoj narod in prišli so vsi ter se njegovemu pozivu odzvali. Tako je zaključil Gauleiter svoj govor.

PK.-Aufn.: Kriegsber. Hubmann (Wb.).

Arbeit und Opfer der Heimat sind die Waffen der Front.

Der Heldenkampf von Stalingrad ist eine Verpflichtung für uns alle, in höchster Pflichterfüllung und hartem Einsatz aller Kräfte zu schaffen.

Nemški narod sledi pozivu Führer-ja

Iz govora Gauleiter-ja dr. Uiberreither-ja

Na zborovanju Ortsgruppe Graz-Eggenberg, ki se je vršilo povodom desete obletnice prevzema oblasti po nacionalsocializmu, je spregovoril tudi Gauleiter dr. Uiberreither ter zavzel stališče k proglasu Führer-ja in k odredbi o delovni obvezi.

K prvi točki je govornik izrazil veselje, da je sedaj ves narod poučen o pravem stanju. Naravnost potrebno je, da vsak Nemec ve, kako stojimo in kaj je potrebno podvzeti, da zmagamo in ničesar ne pokvarimo. Da bo tudi na vzhodu prišlo do zadnje bitke, moramo mobilizirati zadnje rezerve našega naroda. Iz tega

sledi, da ne bomo imeli več ljudi, ki ne bi delali. Konec je načinov, da bi eni vedno samo delali, nekateri pa cele popoldneve prebivali z igrami, povrh pa še kritizirali delo tistih, ki ustvarjajo.

Gauleiter je nadalje naštel ukrepe, ki se bodo prihodnje dni, tedne in mesece izdali. Podjetja in industrije, ki za vojno niso važne, se bo ustavilo. Barska podjetja v Nemčiji sedaj niso potrebna in se bodo zaprla. Gostilne bodo seveda odprte, v kolikor bo z ozirom na vojno potrebno

Zakonu totalne vojne smo podrejeni vsi brez razlike staleža in spola.

Rusko gospodarstvo od Irana do Moravske!

Ameriški časopis »Washington Star« je objavil v izdaji z dne 1. februarja članek, ki bo v vsem svetu, zlasti pa v Evropi, brezdvomno zbudil največjo senzacijo, saj vsebuje smelo in drzno trditve, da je treba Evropo celo po mnenju ameriških konservativnih krogov izročiti v oblast — boljševizmu. O Angliji članek sploh ne govori. Iz tega bi bilo sklepati, da se mora po ameriškem mnenju ne samo Nemčijo, temveč tudi Anglijo, ki je skozi stoletja zasledovala na kontinentu politiko ohranitve takozvanega ravnotežja, izročiti tako, da ne bo imela nobenega upliva na Evropo. Pa poslušajmo, kaj pravi pisec omenjenega famoznega članka, Konstantin Brown. Možakar piše namreč sledeče: »Nikako iznenadenje ni, če ima Sovjetska Unija željo, korigirati svoje meje v srednji in jugovzhodni Evropi in če želi anektirati Poljsko, Besarabijo, Moravsko in Dobružo. Bolgarija bi smatrala kot prednost, ako bi se jo sprejelo v okvir Sovjetske Unije. Tudi v slučaju, ako bi svetovni po zlomu Nemčije, uspelo z aneksijo Južne Dobruže dobiti skupno mejo z Bolgarijo. Morda bo pa prišel tudi jugoslovanski narod od tega, da bo zahteval Unijo z veliko slovansko silo, pri čemer bi sovjeti dobili izhodišče k Sredozemskemu morju. Po vojni bo Sovjetska Unija po vsej verjetnosti izjavila, da je prevladujoč upliv Rusi-

je potreben za vzdrževanje miru vse do tlej, dokler je Evropa razbita v toliko absolutnih neodvisnih držav. Ako so se doslej večinoma vsi Amerikanci bali možnosti Evrope, v kateri bi prevladovali sovjeti, menijo danes mnogi — celo konservativni krogi — da bi to bila koncem koncev še najboljša rešitev.«

Do takih blaznih zamisli se je torej povzpeli mož, ki ni samo strokovnjak lista »Washington Star« za jugovzhodna evropska vprašanja, saj je obenem tudi zaupnik angleškega veleposlanika v Zedinjenih državah. Vsekakor ga je smatrali k merodajnim krogom v Zedinjenih državah. Iz njegovih stavkov je torej sklepati, da gre za popolnoma stvaren predlog glede razdelitve sveta. Vsekakor je Evropa hvaležna Brownu za ugotovitve, da Anglija nima v bodoče nič več iskati ne samo na svetovnih morjih, temveč tudi v Evropi, kjer bo moral vodstvo prepustiti po ameriškem mnenju — Sovjetiji. Zdi se, da je Sovjetija za Amerikance prijeten partner, če bi — kakor misli Brown — zavarovala Evropi mir tako, da Amerikanci ne bi bili zapleteni vsakih 25 let v kako novo zmešnjavo. V Washingtonu mislijo, da bi bila Sovjetija v tem slučaju samo kontinentalno zainteresiran činiteelj, dočim bi Amerikancem prepustili kontrolo vseh štirih drugih kontinentov in oceanov.

Ce je očetnjava v nevarnosti, preneha jo pravice, vsakdo ima le dolžnosti!

Izrek tedna

Vse naše moči in vsako žrtev za zmago

»Alles, was mir der Himmel gegeben hat an Standhaftigkeit und Ausdauer, werde ich aufbieten in diesen entscheidungsschweren Augenblicken. Wenn das Opfer meines Lebens nötig ist, um alles zu retten, so wird dieses Leben meinem Volke und meinem Heere gehören. Ich werde dieses Opfer gern bringen. Es wird mich keine Überwindung kosten.« Po naše se to glasi: »Vse, kar sem od nebes dobil na stanovitnosti in vztrajnosti, bom zbral v teh odločitvah in težkih trenutkih. Če je za rešitev vsega potrebna žrtev mojega življenja, bo to življenje last mojega naroda in moje armade. To žrtev bom rad doprinesel. Ne bo me stala nikakega premagovanja.« Te misli izvirajo od Friedricha Velikega, o katerem bomo nekoliko spregovorili.

Friedrich Veliki se je rodil 24. januarja 1712 v Berlinu. Vladi Prusije je nastopil dne 31. maja 1740. Z koncem istega in začetkom 1741. leta je uveljavil pravice Hohenzollern-cev do šlezjskih kneževin Jägerndorf, Liegnitz, Brieg in Wohlau ter dobil Šlezijo po zmagi pri Mollwitz-u in Chotusitz-u. Leta 1744/45. je zavojeval Ostfriesland. V sedemletni vojni je očuval svoje pokrajine ter se po zaključku iste posvetil notranjemu dvigu svoje države. Organiziral in uredil je močno armado ter izboljšal notranjo upravo. Pri delitvi Poljske je dobil Zahodno Prusijo. Bil je vsestransko zaslužen in uspešen vladar. Po svoji smrti, dne 17. avgusta 1786, je zapustil državo, ki je bila za 80 tisoč kvadratnih kilometrov večja, kakor ob prevzemu iste. Njegovi državni zakladi so vsebovali 70 milijonov talarjev, njegova armada je pa štela 200.000 mož. Friedrich Veliki, ki so

ga imenovali tudi Friedrich Edini, je spisal veliko število znanstvenih del, ki jih je založila berlinska akademija.

Danes, ko se nemški narod bje za bitl ali ne bitl, nam je lahko mnenje Friedricha Velikega vzgled na cel črti. Kakor je kot vladar in kralj bil pripravljen v boju za svoj narod žrtvovati vse, a svojim lastnim, nenadomestljivim življenjem vred, ko je šlo za važne, velike in težko rešljive odločitve, tako smo danes pripravljeni vsi, če se pojavi potreba, za naš

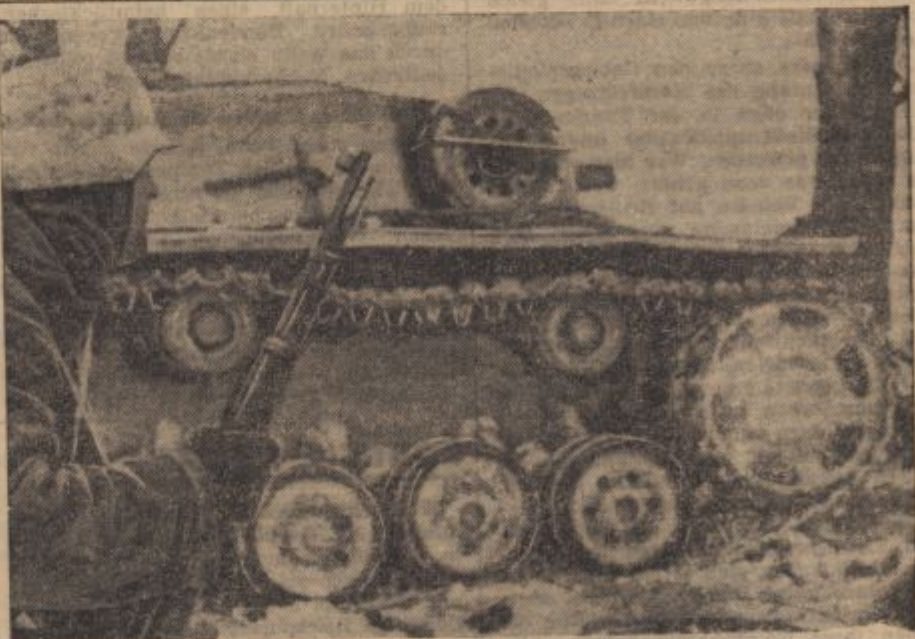
narod in našo milo domovino, storiti isto. Gigantski boj, ki se bje za usodo Nemčije in njenega ljudstva, ima odločiti o nas in naši bodočnosti. Današnja vojna, ki je, kakor izgleda, dosegla vrhunec, bo odločila, če bodo Nemci v bodoče sploh živeli in imeli prostor pod soncem. Ker se tega zaveda ves narod, ki ima in zasleduje samo eno, to je živeti in obstojati kot narod, je volja nas vseh po dobojevanju končne zmage, dosegla tako silo, da bodo naši bojovníki po frontah in naši ročni in umski delavci po zaledju, kakor doslej, tudi odslej napeli vse sile, da se nakane naših sovražnikov, ki bi nas radi uničili, izjalovijo. Friedrich Veliki je bil ustanovitelj pruske države ter eden največjih in najmočnejših vladarjev svoje dobe, ki je s svojim žilavim ljudstvom prebrodil vse ovire in težave; naš veliki Adolf Hitler je pa stvarnik današnje Velike Nemčije, ki ji bo s srečnim izidom sedanje vojne pripravil in osigural boljše bodočnost.

Ein Obergefreiter

Von Kriegsbericht Frank Goetz

PK. Sie reden ihn mit »Herr Obergefreiter« an, und indem sie so zu ihm sagten, war es, als ob darin ihre Achtung und Verehrung mitschwang, die sie dem älteren und erfahrenen Kameraden zollten. Denn in diesem Bunker, hoch oben in der Tundra, waren sehr junge Soldaten. Solche, die gerade ihre Ausbildung hinter sich hatten und nun zum ersten Male am Feind lagen. Sie hatten sich schnell in die kümmerlichen Verhältnisse des Soldaten auf weit vorgeschobenen Posten gewöhnt. Sie krochen zur Nacht auf ihren engen Pritschen hinauf, sie hatten auf schmalen Regalen ihre ganze Ausrüstung und die paar Kleinigkeiten, die an zu Hause erinnerten, aufgestaut. Sie hatten sich zu zehn Mann auf ihrem engen Raum eingerichtet.

Vielleicht wäre das alles nicht so leicht und schnell gegangen, wenn sie nicht ihren Obergefreiten gehabt hätten.

PK.-Kriegsbericht, Laßberg (PBZ/Sch).

Ein Tag härtester Abwehr im Osten.

»Einzelne Panzer sind durchgebrochen! Die Sturmgeschütze greifen ein. Gefolgt von Grenadierstoßtruppen, machen sie Jagd auf die im Rücken der kämpfenden Kameraden operierenden sowjetischen Panzer, die wild um sich schlingend, einzelne Stützpunkte umgehen.

Er war der ruhende Pol in dieser jungen Gemeinschaft. Zu ihm kamen sie, wenn sie nicht wußten, worauf sie besonders beim Postenstehen in diesem Abschnitt zu achten hatten. Ihn fragten sie aber auch, wo sie ihre Wäsche waschen konnten, daß auch jeder Licht für sich hätte. Der Obergefreite war ja einer von den Alten. Das Infanteriesturmabzeichen und das Fallschirmjägerabzeichen an seinem Rock legten ja beredtes Zeugnis für seinen Einsatz ab. — Und so war er ihr Vertrauter.

Obwohl der Obergefreite noch recht jung war, strahlten Ruhe und Besonnenheit von ihm aus, die man sonst nur bei sehr reifen Menschen findet oder eben bei solchen, die schon sehr lange im Kriege standen. Seine Antworten waren ausführlich und blieben doch immer im Sachlichen. Seine Hände packten zu, wo es die Jungen nicht alleine schaffen konnten. Er zeigte ihnen alle Fertigkeiten und Handgriffe, die man als Soldat braucht, wenn man nur auf das angewiesen ist, was die Kargheit eines Landes, wie das der Tundra, zu geben vermag. Er brachte seinen jungen Kameraden bei, wie man mit einem Seil eine Flasche und einer alten Konservendose eine wunderbare Karbidlampe entstehen kann. Er heftete selbst die wenigen Bilder an die niedrige Wand. Nicht irgendwelche. Er hatte sie ausgesucht. Und wenn er abends mit den Männern zusammen am Tisch saß, der fast nicht ausreichen wollte, dann gab er ihnen immer wieder Ratschläge, wie sie sich dort draußen am Feind bewegen sollten.

Niemals sprach er von sich selbst. Hätte man ihn nicht direkt danach gefragt, keiner hätte gewußt, daß er schon im Polenfeldzug manchen harten Spähtrupp gegangen war, daß er mit dabei war, als die ersten Schiffe gegen Narvik stampften, daß er zu jenen zählte, die nach einer Torpedierung wieder gerettet wurden und, daß er sich dann freiwillig zu den Fallschirmtruppen meldete. Sie wissen nur, daß er irgendwann und irgendwo in Norwegen abgesprungen ist, mit dem Maschinengewehr, dann gleich in Bereitschaft ging und einen feindlichen Stoß abwehrte.

Jetzt gehört er zu den Gebirgspionieren. Seit Anfang des Nordfeldzuges ist er nun hier oben in der Tundra und dabei ein Stoßtruppkämpfer und Spähtruppflieger geworden. Wer hier oben ist, der weiß, was dazu gehört, weit in den Rücken des Feindes auf Schiern zu jagen. »Jagdkommando«, sagt man hier kurz dazu. Aber es sind immer die Besten, die ausdauerndsten und Wagemutigsten, die zu solchen Unternehmungen befohlen werden. Denn die Tundra ist weit und tückisch. Und der Feind ist überall zu erwarten. Davon spricht aber der Obergefreite nur selten; eigentlich nur dann, wenn er gleichzeitig etwas Spassiges dazu zu berichten weiß. So z. B., als sie auf einem Spähtrupp die Spuren sowjetischer Schilläufer fanden, die dann zu einem abgelegenen Flugplatz führten, auf dem die Bolschewisten die deutschen Soldaten aufforderten, überzulaufen, weil es bei ihnen mehr Schokolade gäbe. Die Soldaten des deutschen Spähtrupps aber legten dafür die Hüllen ihrer Empfangsschokolade hin. Damit also waren die Sowjets abgeblickt. Nun, so etwas gibt dann auch der Obergefreite zum Besten. — Obwohl nun die Neuen vielmehr von seinen Feindberührungen wissen möchten, verstehen sie ihn doch, daß er nicht viel von dem spre-

chen mag, was man selbst erleben muß, wenn man einen Maßstab für das Soldatsein hier draußen bekommen will.

Kein überlautes Wort wird in diesem Bunker gesprochen, keine Kleinlichen Auseinandersetzungen geführt; man sieht in das Gesicht des Obergefreiten und gewinnt sofort Abstand vor allem Nebensächlichen. Denn dieses Gesicht, das ist der lebendige Spiegel eines deutschen Soldatenlebens, das sagt aus: Seid beharrlich, seid bescheiden, seid tapfer und hart!

Unerschüttert steht die Abwehrfront

Die Schlacht der weiten Fronten. — Bolschewistische Leichenfelder zwischen Kainin und Toropez.

Von Kriegsber. Hans-Joachim Szelinski.

PK. Dieses Land der Sümpfe und Sumpfwälder ist von einer drohenden Stille. Seine grenzenlose Weite macht den Menschen nicht frei und gelöst, sie bedrückt ihn. Die im Sommer unpassierbaren Sümpfe und morastigen Wälder, die bis dahin die Fronten absteckten und begrenzten, sind — ebenso wie die zahlreichen Seen — längst zugefroren. Mit ihren endlosen Ausmassen bilden sie ein gefährliches Niemandsland; gefährlich nicht nur für die feste Front, die immer auf der Wacht sein muß vor überfälligen Flankeneinbrüchen, sondern ebenso gefährlich auch für die Soldaten, die in ihren Stützpunkten als Vorposten der Front die Drohungen der unkontrollierbaren Weiten bewachen. Der Kampf hier geht nicht um Geländegewinn. Ausgangspunkt und Ziel aller Unternehmungen sind die Dörfer. Wer das Dorf besitzt, sitzt im Warmen. Den Bolschewisten, die hier vielfach ohne geregelten Nachschub zum Kampf eingesetzt sind, geht es auch noch um mehr: sie brauchen Verpflegung, Kleidung, Waffen, Munition, Pferde und Schlitten, eben all das, was die deutsche Truppe hat. So führen sie aus dem Hinterhalt einen heimtückischen, räuberischen Bandenkrieg gegen die durch das weite einsame Land rollenden deutschen Nachschubfahrzeuge.

Seit Wochen branden die Angriffe heran.

Gegen diese weite, lockere Front von Kainin bis westlich Toropez branden seit dem 25. November die Angriffe einer von langer Hand vorbereiteten bolschewistischen Winteroffensive, die allerdings schon in ihren ersten Material- und Truppenzusammenschließungen von uns erkannt und in wochenlangen Bombenangriffen, systematisch bekämpft wurde. Noch einmal versucht der Bolschewismus, die Initiative an sich zu reißen. Noch einmal — und nun bereits zum dritten Male —

will er in demselben Kampfraum eine entscheidende Wende herbeiführen. Das erste Mal im vorigen Winter, in dem die Sowjetsoldaten alle Vorteile auf ihrer Seite hatten, dann im letzten Sommer in der gewaltigen Materialschlacht von Rshew; hier konzentrierte der Feind auf engstem Raum eine starke Überlegenheit an Menschen und Material. Nun versucht er in seiner dritten Offensive, in einer groß angelegten Schlacht der weiten Fronten, das gleiche Ziel zu erringen: die Lebensader unseres mittleren Frontabschnittes abzuschneiden und so das Kernstück der deutschen Ostfront zum Einsturz zu bringen.

Bei uns die bessere Ausrüstung.

Während die ersten beiden bolschewistischen Offensiven wenigstens ein gewisses Überraschungsmoment mit sich brachten, hatte in diesem Winter die deutsche Führung frühzeitig von den bolschewistischen Plänen Kenntnis erlangt und in aller Ruhe gründliche Abwehrmaßnahmen treffen können. Nicht die Bolschewisten schlugen in diesen Wochen im Raum zwischen Kainin und Toropez ihre Schlacht, sondern wir die unsere. Sie stellen die Schlitzendivisionen und Kavallerieregimenter, wir die Maschinengewehre, in deren Feuer die Bolschewisten zu Tausenden, den Tod finden. Sie fahren die Panzer auf, für die wir schon vor Wochen die Waffen der Vernichtung bereit hatten.

Was die zusammengehaltene bolschewistische Stoßkraft in der Materialschlacht von Rshew nicht zu erreichen vermochte, wird den gegenwärtig auf breiter Front durchgeführten Angriffen erst recht nicht gelingen. Dem verzweifelten Ansturm des angeschlagenen Gegners steht mit eiserner Ruhe der deutsche Soldat gegenüber, der in diesen Winterkämpfen nicht nur die Tapferkeit seines Herzens, nicht nur seine unibertroffene Kampfkraft, sondern auch die besseren Waffen und die bessere Winterausrüstung, die ihn gegen jeden Kältegrad schützt, in die Waagschale wirft.

Überall dort, wo die Bolschewisten Schwerpunkte bilden, um mit zusammengefaßter Kraft in die deutsche Linien hineinzustoßen, hat sich die weite, lokere Front in eine Granitwand verwandelt, ist aus der dünnen, zusammenhanglosen Verteidigungslinie eine festgefligte, waffengespickte Abwehrmauer geworden. Davor aber türmen sich schon jetzt zu Tausenden die Leichen der Bolschewisten, brennen als Fanale des siegreichen deutschen Abwehrkampfes die zusammengeschossenen bolschewistischen Panzer. Über Schnee und Kälte und den wütenden Ansturm des Bolschewismus wird strahlender denn je der unerschütterliche Siegeswille des deutschen Soldaten triumphieren.

POLITICNE BELEZKE

■ Reichsmarschall Göring in Reichsminister dr. Goebbels sta linela v soboto, dne 30. januarja, povodom desetletnice prevzema oblasti po nacionalsocializmu, v Berlinu dvoje pomembnih govorov. Dočim je Reichsmarschall govoril v prvi vrsti oboroženi sili in šele v drugi nemškemu narodu, je bil dr. Goebbels, ki je prečital, v današnji številki našega lista dobesedno objavljeno Führer-jevo proklamacije, tolmáč Führer-jevih misli na naslov celokupnega naroda. Oba govornika sta v izredno temperamentnih govorih

slikal razvoj nacionalsocialistične revolucije po prevzemu oblasti ter sta se izredno mnogo bavila z vojnimi položaji, v katerem se nahaja nemški narod v slednjih mu vojne. Oba govora sta izvenela v objavi, da bo ves nemški narod odslej še bolj strnil svoje vrste okrog Führer-ja in še bolj napel svoje delovne in borbene sile, da bo tako z dokončno zmago nad sovražniki zavaroval nemškemu narodu življenje in srečno bodočnost.

■ Nemški delavel naj bi po znagi zavzemnikov postali sužnji boljševikov. Angleški časopis »Daily Sketch« poroča, da

se sovjetska vlada bavi z obširno pripravljenim načrtom, kako bo po premaganju Nemčije, nemške moške in ženske delovne sile edvedla v Sovjetije na prisilno delo. Ta načrt je angleški vladi že znan in ga je odobrila. Moskva namreč želi, da bi se to zadevo izrecno zabeležilo v mirovni pogodbi, ki jo bodo diktirali zavezniki. Stalin namreč misli svoje boljše viško delavstvo, ki ga je sedanja vojna hudo zdecimiral, uporabljati za industrijo in kmetijstvo, medtem, ko bi premagani Nemci kot prisilni delavci opravljali najtežja in najslabša dela. Brez ozira na barvo vlade, ki bo gospodarila po vojni v Nemčiji, bo sovjetska vlada od iste zahtevala, da ji dobavlja delovne sile za prisilno delo kot sužnje, povrhu pa še za dela potreben material. To bo neke vrste vojna odškodnina, ki jo bo premagana Nemčija morala plačati. — Bodočnost bo seveda pokazala, če niso ti računi napravljeni brez krmarja.

■ Predsednik ameriških svetovno-vojnih bojevnikov in sedanja vojna. Glasom poročila iz Amerike, je predsednik bojevnikov iz svetovne vojne, Waring, nedavno izjavil med drugim sledeče: »Mi se ne bojujemo, da bi ohranili velikobritanski imperij ali pa osvobodili zasedene dežele v Evropi. Ameriške vojskovanje ne smejo slabiti puhli, nezreli načrti nedosegljivih, svet obsegajočih utopij. Te vojne se ne more dobiti z raznovrstnimi načrti in socialnimi reformami. Mi obdudujemo Angleže in njihovo junštvo, toda mi se bojujemo za vrednost in ohranitev naše lastne samostojnosti. — Če se ne motimo, izgleda, da je ta mož, ki je že v svetovni vojni hodil po evropskih bojiščih, le nekoliko bolj razvoden in preudaren, kakor so gospodje okrog Roosevelta. Pozabil je pač povedati, kdo Amerikancem ogroža njihovo varnost in samostojnost.

■ Amerika bi pač rada požrla Veliko Britanijo. Angleži postajajo nezaupljivi. »Daily Express« namreč razmišlja, zakaj Amerikanci na svoji univerzi v Filadelfiji poučujejo jezik Suaheli, ki ga govorijo črnci v britanski vzhodni Afriki. To dejstvo mu daje misliti, in res je, da se Amerikanci ne učijo tega jezika iz zabave in veselja, temveč zato, ker imajo interes na tem, da bi dobili pod svoj vladni klobuk tudi ta del Afrike. Je pač tako, da orožje, municija in vojni material, ki ga Amerika danes posoja Angležem, ne bo zastoj. Angleži bodo Amerikancem morali to prav drago plačati. Roosevelt-ova vojna politika pač zasleduje svetovno nadoblast.

■ Bodite fanatiki v vaših storištvah! Reichsorganisationsleiter dr. L. e. y. je imel v Magdeburg-Anhalt-u pred 40 tisoč poslušalci velik govor ter jim je med drugim povedal sledeče: »Vaš prispevek v tem usodnem času in do končne zmage obstoja v tem, še več storiš. Bodite fanatiki v zvesti disciplini, v vaši skupnosti, v vaših storištvah. Delajte neprestano, da bomo uničili boljševizem, ki bi hotel vse uničiti, kar nam je sveto. Na koncu naših naporov, naše borbe in naših žrtv stoji Nemčija. Nekebi bi pač hoteli izjaviti, da smo tudi mi pomagali rešiti Nemčijo in s tem Evropo pred boljševiško nevarnostjo.« Silno pritrjevanje delavcev je sledilo tem besedam ter pokazalo, da je nemški delavec na svojem mestu in da bo storil še več za dokončno zmago.

■ Sestanek med Churchillom in turškimi državnimi predstojniki. Kakor poroča turška dopisna agencija Agence Anatolie, je imel Winston Churchill na svojo željo dne 31. januarja sestanek s turškimi dr-

UMNI KMETOVALEC

O sestavi gnojnice in o ravnanju z njo

Medtem, ko smo se že parkrat zaporedoma razgovarjali o hlevskem gnoju, njegovi sestavinah, o pravilnem oskrbovanju gnojna na gnojšču ter o tem, kakšno mora biti dobro gnojšče, nismo o gnojnici doslej še nobene rekli. To pa morda ne zaradi tega, ker bi vrednost in pomen gnojnice omalovaževali, marveč vprav iz nasprotnega vzroka: zdi se nam potrebno, o pomenu gnojnice ter o pravilnem ravnanju z njo posebej spregovoriti, ker se, kar je opaziti dan za dnem, večina naših kmečkih gospodarjev — tudi takih, ki hočejo biti dobri gospodarji — sploh ne zaveda, da jim vsled slabe in nepravilne ravnanja z gnojnico odhajajo lepi denarji v zrak.

Ne bo torej napak za nobenega izmed kmečkih ljudi, če bo iz naslednjih odstavkov zvedel:

1. Kakšne snovi vsebuje gnojnica?

Največ seveda vode. Sveža seč ali skalnica vsebuje vode približno 96—97 odst. Seveda odnosa gnojnice vedno tudi nekaj živalskega blata s seboj iz hleva, radi česar je zato odstotek vode v gnojnici navadno manjši.

Da pa ni v gnojnici samo voda, je dokazano že po tem, ker gnojnica razširja neprijeten duh in ker požge zelene rastline, ako jih z gnojnico zalijemo. In, vi, diti! — vprav ta sestavina gnojnice, ki povzroča smrad in zelene rastline opali, — vprav ta snov, ki jo imenujemo dušik, je največja vrednost, katero gnojnica vsebuje. Iz naših razprav o umetnih gnojilih in o njih uporabi se morda še ta ali oni čitatelj spomnja, da smo rekli, da vprav dušik pospešuje rast rastlin. Zakaj pa jih potem gnojnica opali?! Lahko bi obrazložili ta pojav znanstveno: da namreč v gnojnici se nahajajoče dušične in druge kisline odvzamejo zelenim rastlinam vodo — toda tega bi mnogi ne razumeli. In prav tako, kot bi bil nespameten gospodar, ki bi pustil, da bi ga prestregel in shranil v sod, — vprav tako nespametno ravna kmet, ki pusti, da se mu gnojnica razteka, namesto, da bi jo odpeljal po čim hitrejši

poti iz hleva na prostor za shranjevanje v »gnojnično jamo«.

Rekli smo, da je treba gnojnico odpeljati iz hleva čim hitreje. Zakaj to poudarjamo? Zato, ker se nahaja dušik v sveži gnojnici v obliki takozvane »sečne kisline«. Ta kislina se na zraku takoj spremeni v drugo obliko, v takozvane »amonijake«, ki izredno rad izhlapeva v zrak. Vprav ta izhlapevanje amonijakov povzroča, da sveža gnojnica razširja zadušeni smrad.

Če pa je dušik največja vrednost v gnojnici, in če ta dušik na zraku v obliki amonijaka tako hitro izhlapeva v zrak, kjer ga ne moremo več ujeti, potem je pač umevno, da je prvi predpogoj za pravilno ravnanje z gnojnico ta, da mora biti hlev tako urejen, da gnojnica lahko iz njega čim hitreje odteka, in drugi predpogoj, da mora biti v prostor, kjer gnojnico shranjujemo, pristop zraku onemogočen.

Gnojnica sicer ne vsebuje samo dušika (tega je v dobro oskrbovani gnojnici do 1.5 odst., v slabo oskrbovani gnojnici pa skoraj nič!), marveč tudi približno 1 do 2 odst. kalija in 0.1 odst. fosforne kisline.

Če računamo, da daje odraslo govedo na leto približno 5600 litrov scalnice ter, da stlja vsrka polovico, a ena polovica (2800 l) odteče iz hleva, znaša vrednost redilnih snovi v gnojnici za vsako glavo živine na leto približno: 400 kg apnenega dušika, 75 do 150 kg kalijeve soli in 20 kg Thomasove žindre. Kdor ima v hlevu 10 glav živine, naj pridene k vsakemu teh števil eno ničlo, pa bo videl, kakšno gnojnilo vrednost ima gnojnica, katero morda on pušča brez haska odtekat in izhlapevati v zrak!

Seveda je tudi sestava gnojnice, enako kot smo to omenili pri sestavi hlevskega gnojja, odvisna od kakovosti krme, od vrste živali (največ vredno gnojnico dajejo ovce in konji, slabšo govedo, najslabšo svinje), kakor tudi od prebavne sposobnosti posameznih živali. Razen naštetih glavnih rastlinskih hranilnih snovi, vsebuje gnojnica kolikor toliko žveplenih spojin, kakor tudi precejšnjo množino navadne soli. Pri presnavljanju dušika iz sečne kisline v amonijakove spojine, pa se v gnojnici razvijajo tudi velike količine ogljikove kisline, ki je, kot znano, težja od zraka, a življenju ljudi in živali škodljiva, v večjih količinah pa smrtonosna.

Vse to omenjamo ne zato, da bi naprtili iz kmečkih gospodarjev strokovnjake, temveč zato, ker se moramo na ta dejstva ozirati pri gradnji gnojničnih jam in pri ravnanju z gnojnico.

Vsako je namreč že slišal, da »gnojnice razjeda zidovje«. Zakaj? Ker iz gnojnice nastajajoča ogljikova kislina spreminja in razjeda v malti ali v zidnem ka-

UNTERSTEIRER !

Deutsch ist die Sprache deiner Volksgemeinschaft und deiner Heimat. Darum vervollständige du deine deutschen Sprachkenntnisse!

SPODNJEŠTAJERC !

Nemščina je jezik tvoje ljudske skupnosti in tvoje domovine. Zato se izpopolnjuj v nemščini!

Zavnični predsednikom Izmet Irenijem v Adani. Kakor objavlja komuniké, se je razgovor nanašal na splošna vprašanja, ki se nahajajo v okviru turške politike nevtralnosti.

■ Cangkašek je odletel v Washington. Kakor poroča kitajski dopisni urad »Central Press«, je odpotoval maršal Cangkaš-

šek z letalom iz Čungkinga v Washington. V njegovem spremstvu se nahajajo nekateri člani vlade in častniki. Maršal Cangkašek hoče svoje nujne zahteve glede ojačenja anglo-ameriške pomoči osebno predložiti v Washingtonu.

■ Krvni davek Avstralije za Anglijo. Avstralski ministrski predsednik Curtin je te dni naštel v parlamentu žrtve, ki jih je Avstralija doprinesla za angleški imperij. Po njegovih izjavanjih je naštel Avstralija od pričetka vojne do 31. decembra 1942 nič manj kot 6826 mrtvih, 23.892 pogrešanih, 9059 ujetnikov in 12.371 ranjencev, skupno torej 52.148 mož.

Wenn man müßig bleibt,
hat man nie etwas zu befürchten.

BISMARCK

Scherl-Bilderdienst.
Tagesspruch.

SK-Kriegsbericht Loskin (Sch).

Hochbetrieb im U-Boot-Stützpunkt.

Trotz der außergewöhnlich schweren Stürme, die jetzt den Atlantik durchtoben, bleiben unsere U-Boote am Feind und fügen ihm unausgesetzt schwerste Verluste zu. — Soeben sind drei U-Boote von erfolgreicher Feindfahrt in ihren Stützpunkt zurückgekehrt. Zwei von ihnen haben bereits festgemacht, während das dritte gerade einläuft.

menju nahajajoče se apno. V tako nastale neznatne razpoke, proniknejo nato sol in žveplene spojine. Če se površina gnojnice v jami zniža, pride tak zid na zrak, sol se strdi in pri tem razžene površino ometa.

Iz gnojnice nastajajoča in vsled svoje teže vedno nad površino gnojnice nahajajoča se plast ogljikove kisline pa rodi še druge posledice: Predvsem onemogoča, da bi bakterije, ki sicer spreminjajo v gnojnici se nahajajoči dušik v hlapljivi amonijak, mogle uspevati, kajti ogljikova kislina brani pristop zraku do gnojnice. V tem oziru je torej koristna. Nevarna pa je ogljikova kislina v gnojnični jami za tegadelj, ker se je v njej že marsikdo, ki je hotel v izpraznjeni gnojnični jami izvršiti kako popravilo, ali očistiti jamo od usedlin na dnu, zadušil, ako ga niso takoj izvlekli. Zato veljajo glede jam ista pravila, kakor glede vodnjakov, namreč:

1. nihče naj ne odpira, čisti in popravlja gnojničnih jam sam;

2. preden se poda človek v gnojnično jamo, naj spusti svečo po žici na dno: če ne gori, je vstop v jamo smrtno nevaren;

3. vsakdo, ki se spusti v gnojnično jamo, ali v jašek za gnojnično pumpo, naj se da privezati na vrh, da ga je mogoče hitro izvleči, če se onesvesti;

4. pri vsaki gnojnični jami mora biti dana možnost prezračevanja;

5. prepovedano je, napravljati stranišča neposredno nad gnojnično jamo, marveč naj se napravi za stranišče posebna greznica, ki pa služi lahko obenem tudi kot pomožna gnojnična jama, kamor se izceja iz gnojnega kupca se izcejaajoča in z vodo pomešana gnojnica (Sickerschacht).

2. Odvajanje gnojnice iz hleva.

Rekli smo, da sestoji gnojnica v glavnem iz seči ali scalnice, ki odplavlja s seboj tudi kolikor toliko živalskega blata. Vendar ta primes ni zaželjena, kajti po eni strani se s tem manjša količina gnoja, po drugi pa se blato v gnojnični jami sčasoma spet sesede na dno ter večkrat zamaši iztok gnojnice skozi samoiztok, oziroma otežkoča črpanje s črpalko. Ra-

zen tega daje vprav blato bakterijam, ki gnojnico razkrajajo, potrebno hrano in s tem pospešuje njihovo, pri gnojnici nezaželeno delovanje. Tudi voda pospešuje razkroj gnojnice.

Hlev mora biti torej tako urejen, da se gnojnica

1. kar le mogoče hitro loči od trdnih odpadkov ter jih ne odplavlja, niti se ne meša s steljo, niti z vodo;

2. kar najhitreje odteče iz hleva v gnojnično jamo, in

3. spotoma izloči vse smeti, blato itd.

Ze ob priliki, ko smo se razgovarjali o ureditvi hlevov, glede na gospodarstvo z gnojem, smo poudarili, da je tozadevno najvažnejše, da ima hlev nepropusten tlak, tako, da se gnojnica ne more razgubljati, marveč, da jo lahko v celoti zajamemo in izpeljemo v gnojnično jamo. Pri pravilno izvečenem gladkem betonskem tlaku je to kaj lahko mogoče, posebno še, če smo napravili v hlevu takozvane »srednjedolge« staje s ploščadjo za gnoj. Ze pod v stajah mora imeti nekoliko padca, pri kravah 1 cm na 1 m, pri moških živalih pa več, 2—3 cm na 1 m. Ploščad za gnoj pa mora imeti še znatnejši padec (3—5 odst.) v smeri proti jarki za gnojnico. Jarek za odtok gnojnice je lahko odkrit ali pa pokrit. V novjšem času priporočajo spet samo napravo odkritih gnojničnih jarkov, in sicer ne več okroglo kadunastih kot včasih, temveč v obliki trikotna, ki je 10—15 cm širok ter v sredini 6—10 cm globok. Pokriti gnojnični jarki so umestni le pri »dolgih stajah«, kjer ni ploščadi za gnoj in kjer je treba nastiljati tudi v zadnjem delu staje. Da se pri takih stajah gnojnični jarki ne zatrpajo s steljo in blatom, jih pokrijemo s plohi, ki jih položimo v utor, ki so v ta namen napravljeni vrhu sten gnojničnega jarka. Seveda mora biti pokrit gnojnični jarek večji, n. pr. 15×15 cm. Slaba stran pokritih jarkov je v tem, da jih navadno pozabimo redno čistiti.

Tako odkriti, kakor tudi pokriti gnojnični jarki morajo imeti nekoliko padca, 1,5 do 2 odst. v ono smer, kjer se gnojnica

izteka iz hleva. Najbolje je, ako ima ta padec sploh ves hlevski tlak, posebno še, ako imamo v hlevu »srednjedolge« staje s ploščadmi za gnoj. Pri pokritih gnojničnih jarkih pa je potrebno samo povečavati globino jarka v to smer.

Da mora biti tudi hodnik v hlevu betoniran in da mora imeti nekaj nagiba proti gnojničnem jarku, tako, da gnojnica, ki škropi na hodnik, takoj odteče nazaj v jarek, je samoumevno.

Na onem mestu, kjer odteka gnojnica iz hleva, moramo napraviti, bodisi znotraj, bodisi zunaj hleva takozvani odcedni jašek ali sifon.

Korist, ki jo imamo od takega jaška, je večstranska. Predvsem se v tem jašku sedajo na dnu smeti in živalsko blato, tako, da odteka samo čista gnojnica naprej v jamo in se na dnu te ne napravlja neljube in težko čistljive sesedline. Iz jaška pa te usedline lahko očistimo kadarkoli je potrebno. Nadalje nam odcedni jašek omogoči, napraviti kanal za odtok gnojnice od jaška do gnojnične jame, v drugačni globini in v drugi smeri, kot je jarek do jaška. To je posebno važno pri odprtih hlevskih gnojničnih jarkih, ki so čisto plitvi, medtem ko mora biti kanal izven hleva napravljen primerno globoko v tleh.

A kar je najvažnejše: Pravilno napravljen odcedni jašek ne propušča, da bi zrak iz gnojnične jame uhajal nazaj v hlev. Vprav zato se ta jašek imenuje tudi »sifon«. »Sifonov« je nešteto vrst; navedli bomo samo nekatere najbolj preproste: Na lesen pokrov odcednega jaška (ki se mora seveda tesno prilegati na jašek) pribijemo od spodnje strani nekako medsteno, ki mora biti točno tako široka, kot je jašek, in ki mora segati za nekaj cm globlje, kot je dno iz jaška izpeljanega gnojničnega kanala. Ta medstena deli jašek v dva prostora. Zrak ne more prehajati iz ene polovice v drugo, kajti v jašku sega gnojnica vedno do dna odtočne ga kanala, a mestoma sega globlje, jo torej vedno s spodnjim robom v gnojnici. Seveda je ta izvedba mogoča le, ako je odtočni jarek na nasprotni strani jarka, po katerem priteka gnojnica iz hleva. Kjer pa odteka odtočni jarek iz odcednega jaška pravokotno v smeri dotočnega jarka iz hleva, si pomagamo tako, da izpeljemo gnojnico iz hleva v jašek po kolenasti cevi, ki končuje istotako nekaj cm globlje, kot je dno odtočnega kanala. Tudi v tem primeru je prehajanje zraka nemogoče, ker je konec dotočne kolenaste cevi vedno za par cm globoko v gnojnici.

Tako gnojnični odvodni jarki v hlevu, kakor odcedni jašek in odtočni kanal do gnojnične jame, morajo biti napravljeni iz močnega, gladkega, proti gnojnici s pomočjo primerne premaza (n. pr. Inertol) dovolj odpornega betona. Odtočni jarek proti gnojnični jami naj bo tako napravljen, da ga je po potrebi mogoče očistiti, to je, betoniran in pokrit s plohi ali s kamenitimi ploščami ter zasut. Vsekakor morata biti i jašek i odtočni kanal varna pred zmrzovanjem, kar dosežemo, ako odcedni jašek, ako je napravljen zunaj hleva, pozimi zamečemo z gnojem, odtočni jarek pa izpeljemo v primerni globini. Padca v smeri proti gnojnični jami mora imeti odtočni kanal vsaj 1 cm na 1 m.

Oglašujte

v „Štajerskem
Gospodarju“!

GOSPODARSKE VESTI

× **Vrabec kot škodljivec.** Vrabec je ptica, ki se najbolj razmnoži. Petkrat v letu znese vrabica po 6 jajc. Če se iz istih izvalijo vsaj štiri mladiči, dobi vrabica na ta način 20 mladičev letno. Izkušeni kmetovalci so izračunali, da požre vsak vrabec v času med majem in oktobrom kakih 200 gramov žitnega zrnja. 1000 vrabcev pozoba okrog 200 kg dragocenega krušnega žita. To pomeni, da škodujejo vrabci našo ljudsko prehrano za lepše količine kruha. Take škode nam danes ni treba. Kmetovalci! Mislite na vaše njive in na škodo, ki vam jo povzročajo požrešni vrabci! Ni treba, da postanemo sovražniki vrabcev, pač pa lahko pobijamo nodlogo, ki nam jo povzročajo vrabci z uničevanjem našega premoženja, povrh pa nam še odganjajo naše ptice pevke!

× **O ustavitvi obratovanja malih podjetij.** K naslovni zadevi je Reichsminister Funk v raznih člankih zavzel stališče. Po mnenju Funk-a bodo mnogi mali obrati, ki se še sedaj držijo, morali ustaviti obratovanje, ker niso v stanju veliko doprinesiti za narod in vojno gospodarstvo. Podjetja, ki ne delajo za oboroženo silo, za prehrano in za življenjske potrebščine ustvarjajočega in delovnega ljudstva ter niso vojno važna, bodo nehal s svojim delom. Taki obrati držijo delovne sile in potrebujejo tudi izven svojega delokroga gospodarske moči in storitve. Če hočemo na drugi strani imeti popolne uspehe, moramo vse te razpoložljive sile združiti in osredotočiti z ustavitvijo obratovanja za vojno nevažnih tvrdk. Pri tem se bo oziralo na bojovnike na frontah. Preskrbijo je pa tudi, da se prepreči vsaka morebitna škoda.

× **Španija je kupila tobak v Argentini.** Španija je kupila v okviru nedavno

sklenjene trgovske pogodbe 3500 ton tobaka v Argentini. Prevoz bo mogoč v mesečnih obrokih po tisoč ton. Gre za tobak neke temne vrste, ki ga nazivajo »Criollo« in ga gojijo v argentinskih pokrajinah Misiones in Corrientes. Argentinijska produkcija letno kakih 15 tisoč ton te vrste tobaka.

× **Bolgarski kmetijski načrti.** Bolgarsko kmetijsko ministrstvo namerava nabaviti večje število kmetijskih strojev, živinozdravniških sredstev ter materiala za gradnjo poslopij, ki je potreben za kmetijske svrhe. V Tracijo bodo poslali 500 ton semenskega krompirja, v gorate predele v državi so pa odšli strokovnjaki, da določijo kako in kaj glede povečanja njiv rži in ovsa.

× **Stanje kovanega denarja Velike Nemčije.** Koncem leta 1942. so ugotovili, da je stanje kovanega denarja Nemčije doseglo 1820 milijonov RM napram 1736 milijonom od leta 1941. In 1635 milijonom leta 1940. Vsi ti kovanci seveda niso v prometu. Gotovi del je vedno v blagajnah Reichsbank-e.

× **Bolgarija kupuje saharin v Nemčiji.** V zadnjih treh mesecih je Bolgarija iz Nemčije uvozila 20 ton saharina. Naročena sta pa še dva vagona. Saharin prodajajo v Bolgariji organi ministrstva financ izdelovalcem sladkih pijač.

× **V kovinski industriji časoma ne bo več odsečkov.** Kakor znano, je povsod, kjer se kovinski deli stružijo, pilijo, brusijo itd., vse polno odsečkov ali odpadkov. V marsikaterem industrijskem podjetju odpade do 30 odst. materiala, ki je v predelavi. Vse to se seveda pozneje uporabi in ne pride ničesar v izgubo, pač pa stane to veliko dela in poveča stroške. Sedaj so pa v nemški letalski in avtomobilski industriji izumili postopek, ki znatno omejuje odpadanje pri obdelovanju kovin. Ta izkustva so sedaj prenešana seveda tudi že na ostale pa-

noge kovinske industrije. Vse to je dalo Reichsministru za oboroževanje in municijo vzpodbudo, da se je ustanovila družba za raziskovanje in izpopolnjevanje novega načina obdelovanja in predelovanja kovin. Izgleda, da bo v kratkem času zadeva odpravila dosednji način struženja, piljenja itd., ker bo nova metoda odpravila odpadke, ki jih je sedaj še na kupe po tovarnah.

× **Iz kamnja bodo pridobivali olje.** Španski nacionalni institut za industrijo namerava ustanoviti napravo za pridobivanje olja iz kamnja. Letno bodo predelali kakih 500 tisoč ton kamnja.

ODREDBE

* **Nove odredbe.** Verordnung- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Nr. 2; je ravno kar izšel ter prinaša sledeče odredbe in razglase: 1. Odredbo o ureditvi takozvanih Sippenämter, to je, uradov, ki preiskujejo rodove in prednike, in sicer kot sestavne dele Land- in Stadtkreis-ov. 2. Odredbo o stavbeno-policijski pristojnosti na Spodnjem stajerskem. 3. Drugo odredbo o uvedbi v Reich-u veljavnih predpisov o veterinarstvu na Spodnjem stajerskem. 4. Odredbo o policijskih predpisih za inozemce na Spodnjem stajerskem. 5. Prvi razglas k izvedbi odredbe o policijskih predpisih za inozemce na Spodnjem stajerskem. 6. Drugi razglas k izvedbi odredbe o policijskih predpisih za inozemce na Spodnjem stajerskem. 7. Odredbo o pobijanju škodljivcev v sadjarstvu. 8. Določbo o pristojbinah za podeljevanje jamskih mer in prostosledov v smislu odredbe o nadzorstvu rudarstva na Spodnjem stajerskem. 9. Določbo o gospodarjenju s semenskim žitom za setev spomladi 1943. 10. Določitev cen za spodnještajerski rjavi premog iz rudnikov Trifall, Wöllan in Pirschenberg.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

5. Stunde — 5. ura.

Lösung der Aufgabe:

1. Diese Löffel sind aus Silber. Diese Maler sind bekannt. Meine Onkel sind Apotheker. Jene Schaffner sind sehr höflich. Manche Schneider sind sehr teuer. Alle Teller sind rund. Diese Esel sind dumm. Wir sind Raucher. Seid Ihr Nichtraucher? Die Schalter sind noch geschlossen. Hier sind Tische. Die Tische sind aus Holz. Diese Teppiche sind teuer.

2. In Afrika. In Amerika. Juden und Kommunisten sind Volksschädlinge. Die Löwen sind stolz. Die Bären sind stark. Der Bär ist ein Tier. Der Elefant ist auch ein Tier. Der Spatz ist ein Vogel. Alle Menschen sind sterblich. Meine Schuhe sind aus Leder. Die Tage sind jetzt schön und lang. Ich bin verheiratet (ledig).

3. Moje rokavice so iz usnja. Židje so naši sovražniki, oni so narodni škodljivci, ravno tako kot komunisti. Boljševiki so nekulturni. Kaj je to? To je pes. Pes je žival. Kje so preproge? Tu so. Kje so njegovi čevlji? Tam so. Kje so njena pisma? Tu. Kje je mnogo židov? V Ameriki.

Mehrzahlbildung weibl. Hauptwörter.

Tvorba množine ženskih samostalnikov.

1. Einsilbige weibl. Hauptwörter bilden die Mehrzahl auf -e.

Enozložni ženski samostalniki tvorijo množino na -e:

Die Bank — die Bänke
die Stadt — die Städte
die Wand — die Wände.

2. Die meisten 2 oder mehrsilbigen weibl. Hauptwörter bilden Mehrzahl auf -n oder -en.

Večina dvo- ali večzložnih ženskih samostalnikov tvori množino na -n ali -en:
Die Aufgabe — die Aufgaben
die Arbeit — die Arbeiten.

Merke: — Pazi:

Die Lehrerin — die Lehrerinnen
die Freundin — die Freundinnen
die Arbeiterin — die Arbeiterinnen.
Regel: Der 1. und 4. Fall in Einzahl und Mehrzahl der weibl. und sächl. Hauptwörter sind gleich.

Pomni sledeče pravilo: 1. in 4. sklon ženskih in srednjih samostalnikov v ednini in 1. in 4. sklon vseh samostalnikov v množini so enaki.

Übungssätze: *Die Kühe sind sehr nützlich. Dieser Bauer hat 10 Kühe. Die

Mäuse sind schädlich. Die Nächte sind jetzt kurz. Nüsse sind hart. Diese Wände sind weiß, jene Wände sind blau. Die Würste sind frisch. Was für Beeren sind das? Das sind Schwarzbereen. Wie sind sie? Sie sind süß und schmackhaft. Wie sind die Bienen? Die Bienen sind fleißig. Wie sind die Fliegen? Die Fliegen sind lästig. Was sind die Kirschen? Die Kirschen sind Früchte. Wie sind sie? Sie sind rot oder gelb. Wie sind sie noch? Sie sind rund und süß. Manche Früchte sind süß wie Zucker. Was ist Graz? Graz ist eine Stadt. Was für eine Stadt? Es ist die Gauhauptstadt von Steiermark. Was ist Steiermark? Steiermark ist ein Gau. Ist Untersteiermark auch ein Gau? Nein, Untersteiermark ist kein Gau. Haben Sie heute Zeit? Nur 5 Minuten. Haben Sie Kirschen? Nein, leider heute haben wir keine Kirschen, vielleicht morgen.

3. Einige weibl. Einsilber (ursprünglich Zweisilber) bilden die Mehrzahl auf -en.

Nekateri ženski enozložniki (prvotno so bili dvozložniki) tvorijo množino na -en:

Die Frau — die Frauen.

Ebenso: Die Last, die Pflicht, die Schlacht, die Schuld, die Tat, die Tür, die Zeit, die Zahl.

Übersätze:

Prestavi: Diese Lasten sind zu schwer. Jeder hat seine Aufgaben und seine Pflichten. Dieser Mann hat Schulden. Die Schlachten in Rußland sind für die Bolschewiken vernichtend. Warum

MALE VESTI

* Führer je počastil spodnještajerske matere. Ob desetletnici prevzema oblasti po nacionalsocializmu je Führer odlikoval spodnještajerske matere z večjim številom otrok. Po vseh Kreisl-ih so na slavnosten način izročili ženam, ki so rodile in vzgojile zdrav, lep in potreben naraščaj, 137 zlatih, 160 srebrnih in 119 bronastih materinskih častnih križcev ali Mütterehrenkreuz-ov. Pri tem je vredno pripombe, da je najmanjši spodnještajerski Kreis Luttenberg dobil skupno sam 50 zlatih, 50 srebrnih in 51 bronastih materinskih častnih križcev.

* Führer je brzojavno sporočil svoje prisrčne čestitke finskemu državnemu predsedniku dr. Risto Rytiju k njegovemu rojstnemu dnevu.

* Tridnevni tečaj za negovanje sadnega drevja v Marburg-u. Med 1. in 3. ter med 4. in 6. marcem 1943 se bo vršil na vinorejski šoli v Marburg-u tečaj za negovanje sadnega drevja. Začetek ob 8. uri zjutraj. Žago, škarpje, nož in delovno obleko je prinesiti seboj. Sprejelo se bo vsakokrat samo 25 udeležencev kmetovalcev, sadjarjev in drevničarjev. Prijavit se je do 20. februarja 1943 na naslov: Direktion der Obst- und Weinbauschule Marburg/Drau.

* Ljudsko gibanje v Marburg-u. Druga polovica januarja je prinesla za statistiko ljudskega gibanja zelo zanimive podatke. Standesamt-u je bilo prijavielih: 75 rojstev (zadnjič 105). Od teh 40 fantov (zadnjič 53) in 35 deklic (zadnjič 52). Smrtnih slučajev je bilo to pot 62 (zadnjič 54). Od teh 29 moških (zadnjič 25) in 33 žensk (zadnjič 29). Med izredno visokim številom mrtvih, se nahaja 5 mrtvorotencev. Število pri Standesamt-u sklenjenih porok se je pomnožilo za 8, od zadnjič 17 na 25. Nadalje zvišanje

se pričakuje v tem mesecu, ki je znan kot mesec mnogoštevilnega sklepanja porok.

* Prispevajte v cestno zbirko za Kriegswinterhilfswerk. V soboto in v nedeljo se vrši cestna zbirka za KWHW. Spodnještajerci, ki imate vedno čut in smisel za socialne potrebe, izkažite se tudi tokrat! V času, ko zunaj, na vzhodu, prenašajo naši hrabri vojaki nepopisne napore ter stavljajo svoja življenja na kocko, je na mestu, da tudi mi, ki še lepo spimo po toplih sobah, doprinesemo svoj mali in skromni delež v tem, da prispevamo za KWHW.

* Generalfeldmarschall Paulus imenovan Generalfeldmarschall-om. Führer je poveljnika znane hrabre 6. armade, ki se je v Stalingradu požrtvovalno borila do zadnjega patrona, za hrabrost in zmožnost, izkazano v večmesečnih bojih, imenoval Generalfeldmarschall-om.

* Freiherr v. Neurath — 70letnik. 2. februarja je obhajal Reichsminister in Reichsprotektor Konstantin Freiherr von Neurath svoj 70. rojstni dan. Mož si je priberil v dolgih letih svojega delovanja velike zasluge za narod in Reich. Bil je poslanik v Kodanju, Rimu in Londonu, pozneje pa je kot zunanji minister pomagal Führer-ju oblikovati novo zunanjo politiko Reich-a. Leta 1938, ga je Führer na njegovo lastno prošnjo razrešil dolžnosti zunanjega ministra ter ga imenoval predsednikom novega Tajnega kabinetnega sveta. 18. marca 1939 je bil v. Neurath imenovan za Reichsprotektorja Češke in Moravske. Za svoje zasluge je bil v. Neurath opetovano odlikovan. Tako ima zlati znak stranke, red Nemškega Orla in zlato kolajno za 40letne diplomatske zasluge. Von Neurath je tudi 4-Gruppenführer.

* Großadmiral Raeder je postal Admiral-Inspektor vojne mornarice, Admiral Doenitz je imenovan Großadmiralom in

postavljen za poveljnika vojne mornarice. Führer je imenoval dosedanjega poveljnika vojne mornarice za Admiral-Inspektor-ja ter je na ta način postal prvi svetovalec Führer-ja v mornariških zadevah. Njegovo mesto je prevzel dosednji poveljnik podmornic, Admiral Doenitz, ki je hkrati postal Großadmiral.

* Mussolini je govoril črnim srakam. V nekem mestu osrednjega dela Italije so ob navzročnosti Duce-ja, zastopnikov vlade in stranke ter oborožene sile, proslavili dvajsetletnico fašistične milice. Pri tem je spregovoril Mussolini ter dejal črnosrajčnikom, da so isti do leta 1923, napram Italiji in fašizmu vedno izkazovali svojo brezpogojno vdanost in ljubezen.

* Čiščenje Bosne. Iz Berlina poročajo: V področjih, ki so jih nemške čete v toku uspešne akcije v zapadni Bosni očistile komunističnih tolp, se množijo znamenja popolne anarhije. V neki vasi so našli nemški vojaki številne prebivalce, ki so jih banditi pobili samo radi tega, ker niso hoteli zapustiti vasi. Župnišča so spustili v zrak.

* Nabavni listi za pohištvo. Reichsauftraggeber (pooblaščenec) za steklo, keramiko in predelavo lesa, je z dne 30. januarja 1943 izdal odlok, po katerem se pohištvo potrošnikom v notranjosti države prodaja samo na Bezugscheine (nabavne liste). Iste sestavljajo in izdajajo Landwirtschaftsämter (deželni gospodarski uradi), ki so hkrati pooblašteni to pravico prenesti na gospodarske urade (Wirtschaftsämter). Prodajanje pohištva v protektoratu, nadalje v področjih, ki stojijo pod civilnimi upravami, kakor n. pr. Elsaß, Lothringen, Luxemburg, Bialystok, Südkärnten, Oberkärnten in Spodnja Stajerska, generalni guvernement in v tujino, je dovoljeno samo z dovoljenjem Reichsstella.

sind alle Türen und Fenster offen? Weil es sehr warm ist. Woraus sind diese Uhren? Eine ist aus Gold, eine aus Silber und eine aus Nickel. Was ist 4? 4 ist eine Zahl. Was ist 3, 4 und 5? 3, 4 und 5 sind Zahlen. Die Woche hat sieben Tage: Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag, Samstag und Sonntag. Was für ein Tag ist heute? Heute ist Samstag. Das Jahr hat 4 Jahreszeiten: Frühling, Sommer, Herbst und Winter.

Zahlen.

- 13 dreizehn
14 vierzehn
15 fünfzehn
16 sechzehn
17 siebzehn
18 achtzehn
19 neunzehn
20 zwanzig
21 einundzwanzig
22 zweiundzwanzig
u. s. w.
30 dreißig
40 vierzig
50 fünfzig
60 sechzig
70 siebzig
80 achtzig
90 neunzig
100 hundert
200 zweihundert
300 dreihundert
1.000 tausend
2.000 zweitausend
10.000 zehntausend
1.000.000 eine Million

Grundrechnungszeichen:
Pomen znakov v osnovnih računih:

- (+) und (in);
(-) = weniger (manj);
(. X) = mal (krat);
(:) = durch (skozi, deljeno)
also:
 $3 + 3 = 6$
(drei und drei ist sechs)
 $7 - 2 = 5$
(sieben weniger zwei ist fünf)
 $3 \cdot 8 = 24$ $3 \times 8 = 24$
(drei mal acht ist vierundzwanzig)
 $21 : 7 = 3$
(einundzwanzig durch sieben ist drei)

Übung mit Zahlen. Lese laut:

Vaje s števili. Citaj glasno: Berlin hat 4.332.242 Einwohner, Dresden 625.174, Frankfurt 546.649, Hamburg 1.082.220, Köln 768.427, Leipzig 701.606, München 828.235, Nürnberg 430.851, Stuttgart 459.538, Wien 1.918.462.

Wieviel Monate hat ein Jahr? Ein Jahr hat 12 Monate: Jänner, Februar, März, April, Mai, Juni, Juli, August, September, Oktober, November, Dezember.

Wieviel Stunden hat ein Tag? Ein Tag hat 24 Stunden. Eine Stunde hat 60 Minuten, eine Minute hat 60 Sekunden.

Aufgabe.

1. Beantworten Sie!

Odgovori na sledeča vprašanja: 1. Wieviel Monate hat ein Jahr? 2. Wieviel Tage hat ein Monat? 3. Welcher Monat hat 28 Tage? 4. Wieviel Wochen hat ein Jahr? 5. Ein Monat? 6. Wieviel Tage hat

eine Woche? 7. Wieviel Stunden hat ein Tag? 8. Wieviel Minuten hat eine Stunde? 9. Wieviel Sekunden hat eine Minute? 10. Wieviel Tage hat ein Jahr? 11. Wieviel Füße hat ein Hund? 12. Wieviel Füße hat ein Vogel? 13. Wieviel Füße hat ein Käfer? 14. Wieviel Liter hat ein Hektoliter? 15. Wieviel Meter hat ein Kilometer? 16. Wieviel Pfennige hat eine Mark? 17. Wie ist die Nuß? 18. Was ist die Nuß? 19. Was sind Nüsse? 20. Wieviel Wände hat ein Zimmer?

2. Schreiben Sie in Buchstaben: — Pi-äi naslednja števila s črkami: 7, 12, 34, 58, 97, 100, 102, 115, 421, 571, 839, 1000, 1.654, 5.968, 24.697, 88.888, 105.957, 999.999, 1.000.000, 5.968.327.

3. Setzen Sie in die Einzahl: — Prestavi v ednino: 1. Die Bänke sind lang. 2. Sie sind aus Holz. 3. Die Kühe sind nützlich. 4. Die Nächte sind oft kalt. 5. Die Nüsse sind hart. 6. Diese Wände sind weiß, jene sind gelb. 7. Die Eichen sind Bäume. 8. Die Straßen sind breit, sie sind auch rein. 9. Meine Freundinnen sind aufrichtig. 10. Diese Übungen sind nicht schwer. 11. Hier sind die Wohnungen zu teuer. 12. Die Juden sind Volks-schädlinge.

Wörter.

April (m) — april
Arbeit (w) — delo
Arbeiter (m) — delavec
Arbeiterin (w) — delavka
Aufgabe (w) — naloga
August (m) — avgusta
aufrichtig — odkrit
Baum (m) — drevo

* Napad na španski poštni vlak. Preteklo soboto so roparji napadli nek poštni vlak med postajama Pasajes in San Sebastian v Španiji. Roparji so ranili strojevodjo ter odnesli 250.000 pezeta.

* Italijanski prestolonaslednik je do bil hčerko. Soproga italijanskega prestolonaslednika, princesa Maria José, je v torek povila v palači Kvirinal v Rimu hčerko, ki bo prejela ime Beatrice. Prestolonasledniška zakonska dvojica ima sedaj sina in tri hčerke.

* Bombni atentat na voditelje cionistov v Palestini. Kakor poročajo iz Palestine, je eksplodiralo pred obema hišama dveh znanih voditeljev cionistov blizu Tel Aviva, več bomb.

* Šef španskega generalnega štaba, general Valino, je pretekli ponedeljek v spremstvu visokih častnikov pregledal obalne utrdbe in artilerijske postojanke v mestu La Línea, ki leži neposredno pri Gibraltarju. General Valino se je nato odpeljal še v Algeciras.

* Vojaška konvencija med Zedinjenimi državami in Kubo. Zedinjene države so sklenile z republiko Kubo dodatno vojaško konvencijo, ki naj ojači sodelovanje obeh držav.

* Strahovit požar v mestu Calbuco (Čile). Strahovit požar je uničil središče mesta Calbuco v južnoameriški republici Čile. Požar je upepeli 12 hišnih skupin, 1500 ljudi je brez strehe. Škoda znaša okrog 30 milijonov pezosa. Pospravljalna dela na pogorišču je prevzelo vojaštvo.

* Internacija Italijanov v Maroku. Upravne oblasti v Francoskem Maroku zahtevajo internacijo vseh tamkaj živčih Italijanov, in sicer med 18. in 60. letom starosti. V Casablanci živi okrog 12 tisoč Italijanov.

* Gandhi je težko zbolel. Indokitajska radio-postaja Salgon poroča, da je znani indijski voditelj Mahatma Gandhi težko

zbolel in da se njegovo stanje čezdalej bolj slabša. Angleške oblasti se trudijo prikrivati indijskemu prebivalstvu resnico o Gandhi-jevem stanju. Vest o njegovi boleznii se je pa kljub temu razširila ter pričakujejo nove težke nemire.

* Sabotažna dejanja v Južni Afriki. V Južni Afriki beležijo zadnje dni celo vrsto sabotažnih dejanj, zlasti pa napadov na vođe velike napetosti ter na telefonske proge. Prebivalstvo daje duška svojemu odporu proti Smutsovemu vladnemu predlogu, po katerem naj bi se južnoafriške čete pošiljale tudi na bojišča izven Afrike.

* Novi Generalfeldmarschall-i. Führer je z veljavnostjo od 1. 2. 1943 povišal za služne vrhovne poveljnike armadnih skupin v čin Generalfeldmarschall-a in sicer: Generaloberst-a von Kleist-a, Generaloberst-a Freiherr von Weichs-a in Generaloberst-a Busch-a.

* Britanska policija pretepa indijske dijake. Na dan neodvisnosti Indije so imeli v Dacciju indijski dijaki sestanek, kjer je prišlo do velikih spopadov z angleško policijo. V avlo univerze, kjer so zborovali visokošolci, je vdrila oborožena policija ter z uporabo orožja izganjala dijake. Pri tem je bilo mnogo dijakov težko ranjenih. Britanske oblasti so zaprle univerzo.

* Japonci so zopet potopili dve bojni ladji in tri križarke. Dne 29. in 30. januarja je prišlo v vodah okrog Salomonov, pri otoku Rennel, do pomorske bitke, v kateri so Japonci potopili dve sovražni bojni ladji in tri križarke. Nadaljna bojna ladja je bila poškodovana. Pri tem so Japonci izgubili samo nekoliko letal. Japonsko poveljstvo je o tej zmagi izdalo posebno poročilo, minister mornarice, Šimada, je pa isto prečital na seji zgor-njega doma.

* Korupcija v USA. Kakor so umazani Roosevelt-ovi posli, tako so umazani

tudi njegovi zastopniki. To nam dokazuje tudi škandal z Roosevelt-ovim prijateljem Edvardom Flynn-om, ki ga je imenoval za svojega poslanika in osebnega pooblaščenca predsednika v Avstraliji, kar je pa sedaj trčilo na upor pred ameriškim senatom. Očividno je, da so gospodje sami nekoliko uvideli, da ne more biti Flynn, ki je znan kot notoričen verižnik in je bil radi goljufij pod obtožbo, reprezentant Zedinjenih držav v Avstraliji. To pa ne bo izbrisalo dejstva, da si Roosevelt iz vrst verižnikov in sleparjev išče svoje pooblaščenec ministre in poslanike. On že ve, kakšne sotruidnike potrebuje.

* Nova ameriška prismođarija. Po poročilih iz Washington-a, se v merodajnih ameriških krogih bavjo z zamislijo, kako bi po dobojevanju zmagi preložili tok reke Donave, ki glasom njihovih poluradnih poročil teče »skozi Švico(?)«. Avstrijo, Jugoslavijo in Romunijo. V načrtu imajo nekaj nasipov. Poročilo je otipljiv dokaz, da ameriški strokovnjaki ali sploh ne poznajo zemljepljsja Evrope, ali pa res hočejo delati čudeže, ker je Amerika »dežela neomejenih možnosti«. Pogled na zemljevid bi jim moral pokazati, da reka Donava ne teče skozi Švico.

Wie vedunke

von 18
bis 6 Uhr!

* Anglija priznava izgubo podmornice. Reuter javlja, da je admiraliteta priznala izgubo ene svojih podmornic.

* Novi šef generalnega štaba italijanske oborožene sile. Za novega šefa generalnega štaba italijanske oborožene sile je bil imenovan armadni general Vittorio Ambrosio. Rojen 1879 v Turinu, se je že leta 1911, udeležil italijansko-turške vojne. V svetovni vojni je bil šef generalnega štaba tretje italijanske konjeniške divizije, od leta 1920. do 1922. pa generalštabni šef divizije v Milanu. Pozneje je poveljeval nekemu konjeniškemu polku, bil nadalje šef štaba armadnega kora v Turinu ter leta 1927. postal brigadni general. Pozneje je bil inspektor brazil. čet. Leta 1932. povišan v divizijskega generala, je postal vrhovni poveljnik druge hitre divizije. Leta 1935. je postal poveljnik italijanske zbornice na Siciliji in hkrati armadni general. Leta 1938. je bil vrhovni poveljnik druge italijanske armade, s katero je pozneje odlično vodil operacije v Jugoslaviji, za kar je bil tudi odlikovan s savojskim vojaškim redom. Od 20. januarja 1942 je bil šef generalnega štaba italijanske armade. — Dosedanji šef generalnega štaba italijanske oborožene sile, maršal grof Cavallero je na lastno željo odstopil.

* 20letnica fašistične milice. Rimski tisk stoji v znani dvajsete obletnice ustanovitve fašistične milice. S slikami okrašena poročila prinašajo srčne čestitke. Po štabnem šefu milice, Mussolini-ju, podano poročilo o fašistični milici, vsebuje v kratkih vojaško jedrnatih besedah stvarnost k razpravam časopisov, ki posebno naglašajo podeljevanja zlatih hrabrostnih svetinj miličnikom, ki se bojujejo na vrhodu.

Beere (w) — jagoda
Biene (w) — čebela
Dienstag (m) — torek
Donnerstag (m) — četrtek
Dezember (m) — december
Eiche (w) — hrast
Einwohner (m) — prebivalec
Februar (m) — februar
Fliege (w) — muha
Freitag (m) — petek
Freund (m) — prijatelj
Freundin (w) — prijateljica
Frucht (w) — sad
Frühling (m) — pomlad
Fuß (m) — noga
Gau (m) — pokrajina
Gauhauptstadt (w) — pokrajinsko glavno mesto
hart — trd
Hektoliter (m) — hektoliter
Herbst (m) — jesen
Jahreszeit (w) — letni čas
Jänner (m) — januar
Juli (m) — julij
Juni (m) — junij
Käfer (m) — hrošč
Kilometer (m) — kilometer
Kirsche (w) — češnja
Kuh (w) — krava
Last (w) — tovor
lästig — nadležen
Liter (m) — liter
März (m) — marec
Mai (m) — maj
Mark (w) — marka
Maus (w) — miš
Meter (m) — meter
Minute (w) — minuta
Mittwoch (m) — sredo

Montag (m) — ponedeljek
morgen — jutri
November (m) — november
nützlich — koristen
Nuß (w) — oreh
oft — večkrat, pogosto
Oktober (m) — oktober
Pfennig (m) — pfenig
Pflicht (w) — dolžnost
Rußland (s) — Rusija
Samstag (m) — sobota
schädlich — škodljiv
Schlacht (w) — bitka
schmackhaft — okusno
Schwarzbeere (w) — borovnice
Schuld (w) — krivda
Sekunde (w) — sekunda
September (m) — september
Stunde (w) — ura
Sonntag (m) — nedelja
süß — sladko
Tat (w) — dejanje
Übung (w) — vaja
vernichtend — uničljiv
vielleicht — mogoče
Wand (w) — stena
wie lange? — kako dolgo?
wieder — zopet
wieviel? — koliko
Wohnung (w) — stanovanje
Wurst (w) — klobasa
Zahl (w) — število
Zeit (w) — čas

Uči se nemščine!

* **Ropi in napadi v Indiji.** Oskrbovanje revnega indijskega prebivalstva je v Indiji vedno slabše. Medtem, ko so politične demonstracije nekoliko popustile, so gladovne demonstracije prišle sedaj na dnevni red. Nekatere najbolj revne plasti prebivalstva so prisiljene ropati in napadati, ako se hočejo preživljati. Minulo soboto je gladna ljudska množica v Bombaju naskočila vladna skladišča in zaloge žita. Pri tem je ljudstvo premagalo policijo ter popolnoma izropalo skladišče žita.

* **Roosevelt je obiskal tudi Trinidad.** Po svojem povratku iz Casablanca, kjer se je sestel s Churchill-om, je ameriški prezident Roosevelt obiskal tudi nekdanjo angleško kolonijo Trinidad. Na tem otoku so Amerikanci zgradili svoje vojaško oporišče.

* **Potres v Peruju.** Kakor poročajo iz Južne Amerike, je zadela južno peruansko pokrajino Cuzco velika potresna katastrofa. Zlasti težko prizadeto je bilo mesto Yanacocha, kjer je bilo ubitih 65 oseb. 2000 oseb je bilo ranjenih. — V mestu Carumayao se je dogodila te dni čudna naravna katastrofa. Ogromni meteor je padel iz vesolja s strahovito silo v glavno ulico mesta ter je v enem samem trenutku razbil večje število hiš. Število žrtev še ni dognano.

* **Kralj Boris zastopnikom parlamenta.** O priliki sprejema deputacije bolgarskega saborja je imel kralj Boris kratek govor ter je med drugim izjavil sledeče: »Usodni težki časi zahtevajo, da izpolni sleherni Bolgar svoje dolžnosti napram narodu in državi. Samo v strnjnosti duševnih in ustvarjalnih sil bo možno veliko delo. Ta sloga je zgodovinski ideal, za katerega so Bolgari in tudi zavezniki — sile osi — doprinesli velike žrtve. Danes, ko se kuje usoda bodočnosti, se mora bolgarski narod prilagoditi vsem težavam. Enotna in strnjena v svojih narodnih interesih bo Bolgarija prevzela vse žrtve in omejitve v popolni pripravljenosti.

* **Poštni promet z republiko Čile** ustavljen. Ves poštini promet med Nemčijo in republiko Čile je ustavljen. Pošiljk, namenjenih za to državo, se ne bo več sprejemalo.

* **Iz sovjetske vlade je zletela komisarka za socialne zadeve Grivšaja.** Uradno ji očitajo zanemarjanje njenih dolžnosti.

* **Južnoafriški parlament** je odgodil razpravo o predlogu vlade generala Smutsa, da se južnoafriške čete lahko pošilja tudi na izvenafriška bojišča.

* **Poslanica Stalinu.** Kakor je bilo v Moskvi uradno sporočeno, sta izročila angleški odpravnik poslov in ameriški veleposlanik Stalinu skupno poslanico prezidenta Roosevelt-a in premijerja Churchill-a.

* **Kaj vse zmore trdna volja, življenjska energija in pogum?** Znani finski smučarski skakalec Toivo Mikkinen je na vzhodni fronti izgubil nogo in ima proteto. Na švedskem si je nedavno ogledoval skakalno tekmo smučarjev ter kot sportnik z zanimanjem ocenjeval uspehe nastopajočih sportnikov. Kot odličnemu skakalcu mu uspehi, ki jih je videl, niso ugajali. Kri sportnika ga je tako vzdramila in pograbila, da je rekel svojim prijateljem, da to, kar vidi, premore on tudi z eno nogo. Na tihem se je odstranil in kljub prigovarjanju, da naj ne gre skakati, si je nadel smuč ter odšel na skakalnico. Skok mu je uspel kakor nekdanj, ko je imel še obe nogi, tako, da večina ljudi sploh ni opazila, da je skakal invalid.

Scherl-Bilderdienst (Luce).

Mobilisierung der Italiener in Tunis. Nach der Besetzung von Tunesien wurden die Truppen der Achsenmächte wurden die dort ansässigen Italiener mobilisiert. — Unser Bild zeigt, wie den eingezogenen Reservisten die zur Einkleidung erforderlichen Uniformstücke und Ausrüstungsgegenstände ausgehändigt werden.

TO IN ONO

Izredni talenti in nacionalsocializem

V življenju se večkrat sliši, da je kak človek nadarjen ali talentiran. Takim ljudem pravijo tudi na kratko, da so »talenti«. Otroka, ki že v ljudski šoli kar v prvem razredu pokaže izredno bister um in dober spomin, označi učitelj za talentiranega.

Bistroumnost ni nekaj naučenega, nekaj privzgojenega; bistroumnosti se tudi ne more kupiti ali na kakšen drug način pridobiti. Talentiranost je nekaj, kar je človeku prirojenega, torej nekaj naravnega.

Nadarjenosti je več vrst. Izredno veliki in dobri talenti v pravem smislu besede, se še veliko bolj redko rodijo, kakor se rodijo na primer ljudje, ki bi za služili oznako, da so stoodstotno lepi.

Veliki misleci so o talentiranih ljudeh mnogo razmišljali. Razčlenili in raziskovali so življenje in delovanje raznih duševnih veličin ter prišli do zaključka, da so takozvani geniji ali veleumi, ki so svojem, splošnosti, človeštvu in seveda tudi samemu sebi s svojimi naravnimi odlikami veliko koristili le zato, ker jim je bilo omogočeno, svojo nadarjenost primerno izkoristiti. S tem pa ni rečeno, da na svetu razen znanih in uveljavljenih, ni nikdar bilo in ni tudi drugih bistroumov, ki ostanejo neopaženi, neizrabljeni in propadejo.

Človek, ki je po naravi talentiran, zdrav, delaven, energičen, vztrajen, priden, pošten itd. ter mu okoliščine in življenjske razmere omogočajo, da svoje naravne darove pravilno, pravočasno in na pravem področju izrablji, bo lahko v življenju mnogo storil in veliko dosegel. To se pravi, da iz otroka, na katerem že nepristranski vzgojitelji opazijo posebno nadarjenost, lahko postane osebnost, ki

bo civilizaciji mnogo koristila, če se mu uravna in omogoči vzgojo, izobrazbo, pouk in razvoj v poklicu, v katerem bo njegov prirojen talent prišel lahko popolnoma do izraza. To se zgodi seveda le tedaj, če se talentiranost lahko podpre z dobro voljo, veseljem, energijo, delavnostjo, zdravjem in z neštetimi drugimi dobrimi značajnimi potezami, ki ji morajo omogočiti, da se popolnoma in v celoti udeležuje in izživlja. Oseba, ki ima na primer talent za stavbenika, razen tega še dobro voljo, veselje in vse, kar je za ta poklic potrebno, se bo kot stavebnik tudi obnesla. Če se pa taki osebi ne omogoči, da bi postala stavebnik, gre dotični talent v izgubo. Da je to škoda za splošnost, ni treba posebej poudarjati. V izgubo gredo tudi tisti talenti, ki jih je narava obdarila z vsemi predpogoji, da postanejo veliki na kakšnem področju, razmere jim omogočijo in pripravijo vse za delovanje, ovira in onemogoča jim pa vse to samo kaka slaba razvada ali lastnost, kakor na primer lenoba, pijančevanje itd. Res velikih in ogromnih uspehov je pričakovati pač samo od tistih talentov, ki jim za dosego istih ničesar ne manjka.

Roditelji v svoji goreči ljubezni v mnogih primerih zdaleka pretiravajo nadarjenost svojih otrok. Mnogo napak se radi tega napravi pri določanju in izbiri poklicev. Prisojanje nadarjenosti, ki je nikjer ni, se navadno maščuje. Še do nedavno v naših krajih, marsikje drugod seveda še tudi danes, vidijo takozvani bolj-ši krogi v svojih otrocih vse mogoče prirodne talente za razne najboljše in visoke poklice. V Angliji je na primer sin lorda in aristokrata že pred rojstvom določen za politika, admiral ali visokega državnega uradnika, mnogokrat tudi za več takih poklicev skupaj. To je tam nekaj čisto naravnega. Če je ata minister, mora sinko seveda postati najmanj tudi minister, če že ne ministrski predsednik. Taki, samo v domišljiji živeči talenti, se seveda ne morejo obnesti. Tam, kjer ni talenta, tudi ne more ničesar postati. Na drugi strani pa propada in ostane neizkoriščenih mnogo talentov, ki jim niso očete lordi in baroni, ki bi pa lahko mnogo storili.

Za dosego veleuspehov v življenju je potrebna naravna nadarjenost, ki jo mora podpreti podjetnost, neumorna pridnost in delavnost. Vse to, združeno v enem samem človeku ter postavljeno na pravo področje in ob pravem času, lahko doseže nečuvne uspehe, ki pomagajo človeštvu v boljše bodočnost. Odlični, prav dobri in srednje dobri, naravni obdarjeni ljudje dosežejo v življenju sicer tudi lahko čedne uspehe, če si jih z marljivim delom, pridnostjo in delavnostjo, žilavostjo in trdno voljo priborijo. Veleustoritev, kakor jih lahko pokažejo edino človeška ustvarjanja z ravno naravnimi značajnimi potezami, ki jih je narava obdarila še z izrednimi talenti, pa niso nikdar možni. Kakor povsod, je tudi tukaj narava s svojo prirojeno nadarjenostjo najmočnejša.

Nacionalsocializem je s svojim novim redom odprl vrata vsem, ki jih je mati narava obdarila s talenti in sposobnostmi. V času liberalističnega družabnega reda so pač v vodilne in višje duševne poklice stopali najlažje bogatejši krogi, ne ozirajoč se pri tem na talent. Generalov sin je bil določen za oficirja, da bo postal tudi general; tovarnarjev sin je postal kot naslednik svojega očeta tudi tovarnar; diplomatov sin je že radi ugleda družine tudi moral v diplomatsko službo;

Bei kleinen
Verletzungen

Mansaplast elastisch
Schnellverband

Besser für Dich — besser für alle!

Strom wird meist mit Kohle erzeugt. Bei der Beleuchtung muß also möglichst wenig Strom viel Licht ergeben. So sorgen Sie ohne Verschwendung für Augenschonung!

Dank der Osram-Doppelwendel geben Osram-D-Lampen viel Licht für wenig Strom. Wenn Glühlampen ersetzt werden müssen, verlangen Sie darum Osram-D-Lampen!

OSRAM-LAMPEN

Nicht Licht für wenig Strom!
T 30

kraljev sin je seveda tudi moral naslediti kralja itd., tudi, če so ti sinovi bili bolj pripravljeni za vse drugo. V nacional-socialistični Veliki Nemčiji pa nosi danes vsak vojak v svojem tornistru maršalsko palico, če je za to nadarjen in sposoben. Kmečki hlapec pa lahko postane Gauleiter ali Reichsminister, če ima za to talent in je sposoben. Vrata nemških visokih šol ter pisarne najvišjih upravnih uradov odpira nacionalsocializem vsem rojenim bistrodom, ne ozirajoč se na poreklo, poklic ali premoženje, ako želijo svoje talente s pridnim delom pošteno in pravilno razviti ter jih v korist naroda, spoštnosti, človeštva ter seveda tudi v svoj lasten prid izrabiti. In to je tudi edino pravilno in pravično.

REALITÄTEN UND GESCHÄFTSVERKEHR

Wiese zu kaufen oder pachten gesucht, sowie auch WALDSTÜCK zwischen Friedau und Luttenberg. Franz Slana, Marburg, Domkogelgasse 31. 98-2

ZU KAUFEN GESUCHT

Abfälle Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

Življenje se povsod odigrava z veliko brzino. Dogodki sledijo dogodkom. Naš tednik poroča o vsem, kar je važnega doma in po svetu. Zato čitajte, oglašujte in širite

„STAJERSKEGA GOSPODARJA“

Der Polizeidirektor in Marburg a. d. Drau

Zl. IV—7190/43.

95

Preisübertretung

Wegen fortgesetzter Verstöße, begangen durch Verabreichung von Geflügel und Ausschank von Wein zu überhöhten Preisen, weiters Verwässerung des Weines sowie Ankauf von Fleisch ohne Abgabe von Fleischmarken oder Fleischbezugscheinen, wurden die Gastwirtsleute **Johann und Karoline WOGNETZ**, Gams Nr. 3, mit der Höchststrafe zur ungeteilten Hand belegt.

1 frischmelkende

Kuh

die auch zieht und ein **ZUCHTSCHWEIN** bis 50 kg, kauft Stock, Jurschintzen 19, Post Kranichsfeld. 99-4

STELLENGESUCHE

Anständiger ehrlicher Junge

mit 3 Klassen Mittelschule, wünscht Lehrplatz in Gemischtwarenhandlung in der Umgebung von Marburg, mit voller Verpflegung im Hause. Zuschriften unter »Gemischtwarenhandlung« an die Verwaltung. 100-5

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Lehrjunge wird aufgenommen. — Bäckerei Philipp Kaukler, Marburg/Drau, Unterrotweinerstraße 13. 75-6

Lehrmädchen

für Gemischtwarenhandlung wird sofort aufgenommen. Kost und Wohnung im Hause. Schetina Fanny, Rohitsch-Sauerbrunn. 111-6

Winzerleute 3—4 Personen, werden aufgenommen. Anfragen: Marburg, Bubakgasse 29/II, links. 110-6

Winzer wird für einen Weingarten aufgenommen. Anfr.: Puklawetz, Marburg, Bismarkstraße 2. 101-6

Küchenmädchen für alles wird bei Vollgruber, Marburg, Hindenburgstraße 17, aufgenommen. 102-6

Fassbinder werden sofort aufgenommen. Faßbinderlei Sulzer, Marburg, Kaserngasse 7. 103-6

Lehrling wird für Gemischtwarenhandlung bei freier Verpflegung und Wohnung sofort aufgenommen. Anträge unter »Ehrlich« an die Verwaltung. 104-6

Lehrling für Gemischtwarenhandlung, körperlich stark, wird sofort aufgenommen. Kost und Wohnung im Hause. Anträge an die Firma Antonie Penitsch, Marburg, Viktringhofgasse 9. 105-6

FUNDE — VERLUSTE

Samstag, den 30. Januar, wurde im Schnellzug Graz—Cilli braune

Aktenmappe

mit Papieren vergessen. Der ehrliche Finder möge die Mappe als Finderlohn behalten und die Papiere an die Verwaltung der »Marburger Zeitung«, Badgasse 6, einsenden. 107-13

HEIRAT

Witwe mit Besitz, wünscht Ehebekanntschaft mit Pensionisten (Hausbesitzer, Gastwirten). Zuschriften unter »Nähe Marburg« an die Verwaltung. 106-12

VERSCHIEDENES

Wohnung, Zimmer und Küche an 2 Personen, die in der landwirt. Arbeit mithelfen, zu vergeben. Anfr. in der Verw. 108-14

Inwohner bewandert in Gartenarbeit, werden aufgenommen. R. Korber, Marburg, Grazerstraße 126. 109-14

Es wird gebeten den

Rundfunkempfänger

Blaupunkt (Batterienempfänger Nr. 4069), der am 7. Januar am Bachern gefunden wurde gegen Belohnung an Franz Kowische, Lobnitz 2, Rast bei Marburg, zurückzugeben. 112-14

Lehrjunge

für eine Gemischtwarenhandlung,
von guten anständigen Eltern, mit
Schulbildung (Bürgerschule) wird
ab 15. Februar 1943 — im Hause
verpflegt — aufgenommen. Antr.
an die Firma 85

JOHANN MESCHKO, KAAG
bei Polstrau.

REDIN Neues Pulver für den
Wuchs und für die
Mastung der Schweine
REDIN,
mit garantiertem Erfolg
ZENTRALDROGERIE EMIL THUR,
83 Marburg/Drau, Herrngasse 33.

Prothesen jeder Art — Leder — Leicht-
metall — Holz — orthopä-
dische Apparate, Leibbinden, Gummi-
strümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert
das führende Fachgeschäft **F. E. G. G. E. T.**,
Bandagen und Orthopädie, Lieferanten sämt-
licher Krankenanstalten u. Sozialinstitute.
Marburg-Drau, Mellingerstraße 3, Cilli,
Marktplatz 13

762-14

Maschinen u. Sonnenplissees Modsalon Ancela Tschape

Marburg/Drau, Tappenerplatz 9, hat von
Frau Tischler, Tegethoffstraße, die Plis-
seemaschine übernommen und übernimmt
alle Plisseearbeiten. 83-14

Obst- und Weinbauschule Marburg (Drau) Reichsgau Steiermark

Dreitägige Obstbaumpflegekurse im Monat März 1943.

In der Zeit vom 1. bis 2., sowie vom
4. bis 6. März 1943, finden für Landwir-
te, Bauern und Baumbesitzer an vorge-
nannten Terminen jeweils dreitägige
Kurse über Obstbaumpflege statt.

Beginn jeweils vormittags, 8 Uhr, im
Lehrsaal 3 der Lehranstalt.

Säge, Schere, Baummesser, sowie Ar-
beitsanzug sind mitzubringen.

Teilnehmerzahl jeweils nur 25 Perso-
nen.

Anmeldungen bis spätestens 20. Fe-
bruar 1943, an die Direktion der Lehran-
stalt.

Die Kursgebühr beträgt RM 3.—.

94 Der Direktor: **gez. A. Jentsch.**

Zeichnungsmuster: Schönbauer-Werk

Obst- und Weinbauschule Marburg/Drau, Reichsgau Steiermark

Bekanntmachung

Obstbaulehrgang zur Ausbildung von Baumwarten an der
Obst- und Weinbauschule in Marburg/Drau

In diesem Jahre wird ein Obstbaulehrgang von achtwöchiger Dauer
abgehalten.

Er zerfällt in drei Teile. Sie dauern im Frühjahr 4 Wochen, im Som-
mer 2 Wochen und im Herbst 2 Wochen. Der Lehrgang beginnt am Mon-
tag, den 15. März 1943.

Die Teilnehmerzahl ist auf höchstens 25 Personen beschränkt.

Die für den Unterricht notwendigen Lehrbücher und Schreibmate-
rialien und die, für die praktischen Arbeiten erforderlichen Geräte, wie
Baumsäge, Baumschere, Veredlungsmesser, Hippe, Abziehstein, Baum-
scharre und Baumbürste werden gemeinsam an der Schule beschafft zu
Kosten des Teilnehmers.

Das Mindestalter für die Zulassung ist das 25., das Höchstalter 50.
Lebensjahr. Einigermassen Beherrschung der deutschen Sprache ist Ver-
bedingung.

Gesuche um Zulassung sind bis spätestens am 6. März 1943, an den
Direktor der Anstalt einzureichen.

Dem Aufnahmesuch sind beizufügen:

1. Genaue Angaben des Geburtsdatums,
2. Leumundzeugnis,
3. Mitgliedschaft des Steirischen Heimatbundes.

Die Kreis- und Gemeindebehörden, sowie die Kreis- und Ortsbauern-
schaften werden auf diese Gelegenheit zur Heranbildung von Gemeinde-
baumwarten besonders aufmerksam gemacht und zugleich ersucht, dar-
auf hinzuwirken, daß sich in erster Linie solche Personen beteiligen,
von denen anzunehmen ist, daß sie gewillt und in der Lage sein werden,
an der Förderung des Obstbaues in der Gemeinde oder im Kreis mitzu-
arbeiten. 93

Marburg/Drau, den 18. Januar 1943.

Der Direktor: **gez. A. Jentsch.**

Der Reichsstatthalter in der Steiermark, Gauselbstverwaltung

Kundmachung

Die Gauselbstverwaltung des Reichsgaues Steiermark beabsichtigt
für ihre Gutsbetriebe Obstbaumwarte heranzubilden und diese nach Be-
währung und Eignung anzustellen.

Zu diesem Zwecke gelangt in der Gausforschungsanstalt für Obstbau,
Gartenbau und Früchteverwertung Weixelstein, Post Ratschach (Steier-
mark), ein

Obstbaumwart-Ausbildungslehrgang

zur Durchführung. Die Ausbildung findet in 3 Teilen (Frühjahr, Sommer,
Herbst) statt.

1. Handschriftlicher kurzer Lebenslauf,
2. Letztes Schulzeugnis,
3. Politisches Führungszeugnis.

Alle drei Teile sind zu besuchen.
Aufgenommen werden Bewerber von 18 bis 45 Jahren, die sich dem
Beruf als Obstbaumwart zuwenden wollen und der deutschen Sprache
in Wort und Schrift mächtig sind. Absolventen einschlägiger Fachschu-
len und Kriegsversehrte (körperliche Eignung vorausgesetzt) werden be-
vorzugt. Teilnehmer erhalten freie Station und Ersatz der Fahrtauslagen
vom Wohnort nach Bahnstation Ratschach/Sawe und zurück.

Anmeldungen bis 20. Feber 1943.

Dem Ansuchen anzuschließen sind:

1. handschriftlicher kurzer Lebenslauf,
2. letztes Schulzeugnis,
3. politisches Führungszeugnis,
4. Erklärung, daß der Bewerber die Absicht hat, nach erfolgreicher
Beendigung des Lehrganges die Beschäftigung als Obstbaumwart bei der
Gauselbstverwaltung anzustreben. (Bei Minderjährigen wäre die Einwil-
ligung des Vaters oder gesetzlichen Vertreters erforderlich). 95

Der Gau-Obstbaudirektor: **MOISL.**